GRAMA

Setembre/Octubre de 1996 · Núm. 361

MENSUAL INDEPENDENT, CATALÀ, COMARCAL I DEMOCRÀTIC

125 pessetes amb El Punt · Grama és gratuïta

PUNT DE MIRA

Santa Coloma ha viscut un any més la festa major, punt de trobada dels colomencs que volen reactivar la ciutat

Plana 7

EL RADIOGRAMA

Joan Vicente repassa la seva vida i es lamenta que ningú continuï la seva obra

Planes 10 i 11

LA SÈRIE

El pla especial del Fondo preveu reordenar i canviar la fesomia del barri

Planes 14 i 15

LA RADIOGRAFIA

El Puig Castellar celebra el 50è aniversari en un moment d'expansió

Planes 18 i 19

RETRATS URBANS

La fira multisectorial Expocoloma es consolida i agafa volada

Plana 21

Els nens de la reforma

Aquest curs molts alumnes prenen contacte per primer cop amb els instituts. Foto: GRAMA.

- Un total de 1.230 alumnes deixen les escoles aquest any per estudiar per primera vegada als instituts
- El Casal del Mestre engega un procés de debat per conèixer el model educatiu que la ciutat demana segons les seves necessitats

■ Tots els nens de 12 anys deixaran les escoles d'EGB i s'endinsaran en el món dels instituts. L'ESO camina d'una forma generalitzada cap a la seva implantació total sense que ningú sàpiga ben bé com acabarà. El Casal del Mestre ha encetat un procés de debat per conèixer en profunditat el model educatiu que necessita Santa Coloma. Planes 3 a 6.

CASA A SINGUERLÍN, 100 m², terrassa, jardí, pàrquing, per viure-hi ja! *Preu: 29.500.000 ptes.*

PIS LLORENÇ SERRA, 65 m², 3 hab., ascensor, reformat, ideal parelles. *9.400.000 ptes.*

C/ ANSELM RIUS, 75 m², 3 hab., cuina i bany reformats, tot exterior, pàrquing. Preu: *13.900.000 ptes.*

VILA OLÍMPICA DE MONTIGALÀ, pis de 105 m², 4 hab., 2 banys, pàrquing, jardí comunitari. Preu: *18.900.000 ptes.*

C/ DALMAU, 105 m², 3 hab. dobles, bany i lavabo, ext. carrer. *13.600.000 ptes.*

C/ PAU CLARIS, àtic 70 m² + terrassa 50 m², gas, necessita reformes. *Preu: 11.600.000 ptes.*

C/ ARAGÓ, 65 m², 2 hab., tot reformat, alumini Climalit. *9.100.000 ptes.*

AV. FRANCESC MACIÀ, 68 m², 3 hab., reformat, ext. carrer. ascensor, *12.200.000 ptes.*

FINANÇAMENT 100 %

GRAMA FINCAS

☎ 466 28 28 • C/ Pompeu Fabra, 29
08922 STA. COLOMA DE GRAMENET

TAXACIONS GRATUÏTES I SENSE COMPROMÍS

HIPOTEQUES DES DE 5.703 PTES. AL MES PER MILIÓ

C/ MAS MARÍ, 60 m², 3 habitacions, saló 16 m², necessita poques reformes. *6.900.000 ptes.*

C/ ROSARIO, 65 m², 3 habitacions, pis tot reformat, alumini, parquet, per entrar a viure-hi. *12.400.000 ptes.*

C/ RELLOTGE, 80 m², 4 habitacions, cuina i bany nous, ocasió. *Només: 12.600.000 ptes.*

C/ SANT SILVESTRE, 75 m², 3 habitacions (2 dobles), saló 20 m², cuina i bany nous, ocasió. *12.700.000 ptes.*

RBLA. ST. SEBASTIÀ, nou per estrenar, 100 m², menjador 30 m², acabats luxe. *Preu: 25.500.000 ptes.*

C/ FRANCESC MORAGAS, 85 m², 4 hab., tot reformat, gas i calefacció, ascensor. *15.700.000 ptes.*

C/ MAGALLANES 60 m², 3 hab., ben conservat, oportunitat. *Només: 7.500.000 ptes*

AV. STA. ROSA, àtic 60 m², terrassa 22 m, tot reformat de 2 anys. Només *10.000.000 ptes*

AJUDES GENERALITAT

EL PUNT CLUB DEL SUBSCRIPTOR

INDEPENDENT,
CATALÀ,
COMARCAL I
DEMOCRÀTIC

El diari de casa.

EL PUNT

Butlleta de subscripció

PRESÈNCIA

Domiciliació bancària

Caixa/banc .....
Agència .....
Adreça .....
Població .....
Nom del titular .....

Codi entitat ☐☐☐☐
Codi sucursal ☐☐☐☐
Dígits control ☐☐
Núm. compte ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

Es prega que atengueu fins a nova ordre els rebuts que presentarà Hermes Comunicacions S.A. per l'import d'una subscripció a El Punt*.

Data ..... Signatura .....

EL PUNT

Nom i cognoms .....
.....
Carrer .....
Núm. .....
Codi postal .....
Població .....
Document d'identitat .....
Telèfon .....

Signatura .....

Remeteu aquesta butlleta (o fotocòpia) per correu a:
EL PUNT
C/ de la Conquista, 60, 08191 **Badalona**
o bé al **fax 902 10 11 92**

* L'import de la subscripció del 7 d'octubre de 1996 fins al 31 de desembre de 1996 és de 12.151 ptes. Podeu fer el pagament anual, semestral, trimestral o mensual

Matí: de 9 a 2 **902 22 10 10** Tarda: de 4 a 7

ANÀLISI EN PROFUNDITAT ■ *L'ensenyament a Santa Coloma de Gramenet*

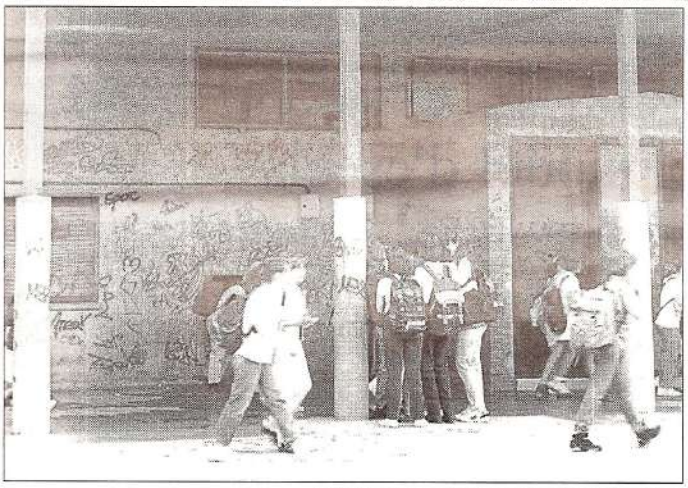

18.600 estudiants de Santa Coloma tornen a les aules aquests dies. Fotos: JAUME P. SAYRACH / BEGOÑA CORZO.

Ja el tenim aquí. Després de molts estira-i-arronsa, d'avançaments i retards, aquest mes tots els nens i nenes de 12 anys deixaran les escoles d'EGB per anar a estudiar el primer curs de l'ensenyament secundari obligatori. L'ESO ja camina d'una forma generalitzada cap a la seva implantació total —en un procés que s'allargarà fins a l'any 2002— i gairebé ningú sap com serà ni com anirà en un país que ja ha sobreviscut a quatre reformes de l'ensenyament en menys de 50 anys.

I va arribar la reforma...

Un total de 1.230 nens colomencs han deixat les escoles per estudiar als instituts la nova secundària obligatòria

BEGOÑA CORZO

■ Ha arribat un nou setembre i amb ell un nou començament de curs. 18.600 estudiants de Santa Coloma han tornat a les aules. Però la gran novetat d'enguany són els 1.230 nens i nenes que han deixat les escoles d'EGB per estudiar als instituts la nova secundària obligatòria fins als 16 anys.

Hi ha hagut problemes amb els transports als instituts de la muntanya, les beques de menjador i la manca d'un institut al barri del Raval, promès des de fa temps però a hores d'ara inexistent. Pel camí s'han quedat algunes escoles privades com l'acadèmia Argos. Són problemes que, tot i que eren previsibles, han enrarit el començament de curs i s'han convertit en un maldecap per a molts pares i alumnes.

Però la gran pregunta és saber si l'ESO servirà per al que diuen que ha de servir: formar millors ciutadans, acabar amb el fracàs escolar i adaptar l'educació a les noves necessitats i demandes d'una societat en constant evolució.

La reforma —que neix de la llei d'ordenació general del sistema educatiu (LOGSE)— crea una primària de sis anys, una secundària de quatre —dividida en dos cicles— i un batxillerat de dos. Des que es va començar a parlar-ne no ha deixat d'estar present la idea que amagava l'objectiu inconfessable d'*aparcar* els adolescents a les escoles en un moment en què hi ha poca feina. Els ensenyants, però, es mostren esperançats, almenys públicament, tot i que reconeixen que el gran repte serà l'escolarització obligatòria d'adolescents problemàtics, els que ja ho eren abans d'arribar a vuitè amb 14 anys i que, previsiblement, continuaran avorrint l'escola de l'ESO.

S'estableixen currículums oberts en què cada nen decidirà el seu pla d'estudis gràcies a les assignatures de lliure elecció; es reestructura la formació professional (FP), amb la creació de cicles formatius mitjans i superiors, i s'unifiquen els instituts de secundària i FP. Precisament, augmentar el prestigi de l'FP és una de les grans apostes de la reforma, però és també la part menys elaborada per les administracions.

Els professors també hauran d'adaptar-se. Els que impartien BUP es troben alumnes molt diversos: uns arriben de l'EGB amb bona formació, d'altres no han aprovat cursos anteriors, però no poden abandonar el centre abans dels 16 anys. L'equip docent de l'ESO està format per llicenciats universitaris i, en casos especials, per diplomats.

Entrades i sortides

La incorporació d'alumnes de 12 anys als instituts implicarà el compliment estricte de la normativa d'assistència a classe. A partir d'ara, Ensenyament incrementarà el control; primer perquè als instituts hi haurà nois i noies més petits i segon perquè des d'ara l'ensenyament secundari és obligatori i, per tant, també ho és l'assistència.

Per facilitat el control i tranquil·litzar els pares que tenen por d'una «mala influència» dels adolescents dels cicles superiors, es vol evitar que els alumnes tinguin hores lliures entre classe i classe. També s'ha fet una campanya per arreglar i ampliar les tanques perimetrals dels instituts, com el Terra Roja. L'esbarjo s'ha de fer dintre dels patis.

Els nens de 12 anys mai s'havien sentit tan protagonistes: xerrades informatives, cartes personalitzades anunciant-los la bona nova, la possibilitat d'escollir més enllà de les assignatures habituals, l'abandonament d'unes aules conegudes i el pas a l'institut, on conviuran amb nois i noies més grans... Un gran desplegament per convèncer que aquesta reforma serà la bona.

ANÀLISI EN PROFUNDITAT ■ *L'ensenyament a Santa Coloma de Gramenet*

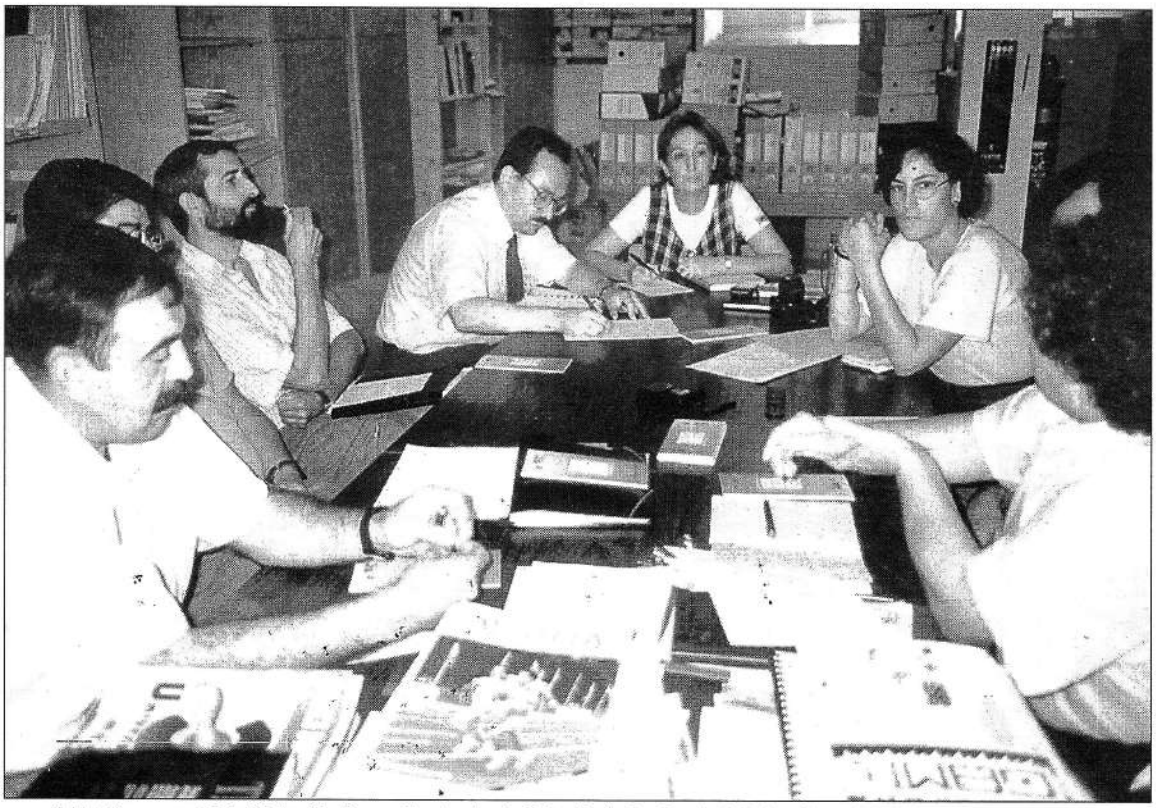

Al debat hi eren presents Isabel Muñoz, Salva Peguero, Francisco Aranda, Xavier Alarcón, Joan Domènech, Enrique Gimeno i Manolo Merchán. Foto: J.P. SAYRACH.

El Casal del Mestre de Santa Coloma, coincidint amb l'aplicació de la reforma, s'ha proposat engegar una reflexió, que vol traslladar a la comunitat educativa i als ciutadans, per conèixer el model d'ensenyament que la ciutat demana segons les seves necessitats i dèficits. La taula rodona que Grama va organitzar el passat dia 16 va ser el punt d'arrencada d'un debat que s'allargarà fins a la Setmana de l'Ensenyament, en la primavera del 1997, quan s'aprovarà un manifest i es presentarà als ciutadans.

El Casal del Mestre debat el model d'escola

Disseny dels itineraris, autonomia dels centres, augment dels recursos i aposta per l'escola pública en són els eixos

BEGOÑA CORZO

■ El debat va ser ric i profund. A la taula hi havia Isabel Muñoz, Salva Peguero, Francisco Aranda, Xavier Alarcón, Joan Domènech, Enrique Gimeno, i Manolo Merchán.

La primera garrotada va ser per a l'administració, tots van demanar que els governs central i l'autonòmic siguin conseqüents: «No pot ser que hi hagi un model legislatiu que ens ho demani tot i que no es concreti en dotacions, en estímuls», va afirmar Domènech. Aranda va ser més rotund en dir que «des de fa dos anys, la Generalitat no inverteix. Es destinen més diners a l'escola privada que a la pública, i l'aposta ha de ser per la pública i laica». Alarcón hi estava d'acord: «Ens estan venent com a despesa l'ensenyament públic i és una inversió de futur.»

Merchán es va doldre de les poques competències dels ajuntaments: «Hauríem de tenir més poder de decisió en la planificació i gestió dels centres, no pot ser que es vagi cap a una burocratització allunyada dels ciutadans.» El regidor va reconèixer, però, que seva regidoria tampoc no té un pes rellevant a l'Ajuntament.

Avís de Peguero: «No hi pot haver un model únic per a totes les escoles perquè les peculiaritats són diverses i diverses han de ser les respostes. També hem d'anar cap a una avaluació del funcionament dels centres i els seus resultats.»

Per a Domènech, cal «trencar el corrent que ens porta a parcialitzar els problemes. El primer és definir què se'ns demana i amb quins recursos comptem». Xavier Alarcón li va marcar les línies generals de què volen els pares: «Una escola que s'adapti a la societat, que evolucioni al mateix ritme i que prepari els nostres fills per ser ciutadans lliures, optar a un treball i que els doni la formació tècnica i cognitiva que necessiten.»

Ciutat educadora

«A vegades sentim que la societat ens ho demana tot, però què està disposada a aportar ella?», va preguntar-se Isabel Muñoz, que opinà que «no només educa l'escola; l'entorn del nen, la ciutat, també han de fer-ho».

Un dels punts encara pendents és la definició dels itineraris: és a dir, que els pares sàpiguen quin institut correspondrà al nen quan acabi l'EGB i que tots dos es puguin coordinar. Gimeno va demanar «un nou model de relacions entre els pares, l'escola i l'institut». Merchán va aclarir que l'opció de la seva regidoria és l'itinerari «concret i flexible; i això no vol dir que després no pugui escollir un altre institut». Aranda va retreure al regidor que difícilment es pot escollir si hi ha barris que no tenen institut.

Peguero vol estabilitat dels equips docents, «única manera de poder fer realitat veritables projectes pedagògics de cada centre». Per la seva banda, Domènech demanà acabar amb el corporativisme —«cal trencar el model que estableix diferències entre dos cossos de professors que han de treballar junts»— i engegar un moviment social aprofitant que el debat sobre l'ESO és al carrer».

Model per a la ciutat

Tots els participants van coincidir que és imprescindible una formació que estigui d'acord amb les aspiracions i les necessitats de Santa Coloma. I aquesta és la tasca que ha engegat el Casal del Mestre.

Entre la pública i la privada

B.C.

■ El pes, en nombre d'alumnes, de l'ensenyament públic és molt superior al de la privada concertada a Santa Coloma. La ciutat té 25 escoles públiques d'educació infantil i primària, 10 instituts, dues escoles d'adults i una d'educació especial. A més, hi ha 13 llars d'infants —quatre subvencionades per Treball i l'Ajuntament—. D'acadèmies concertades n'hi ha 13.

Però no ha estat sempre així. Amb les onades migratòries dels anys 70 i el creixement de la població infantil, la ciutat es va trobar que no tenia escoles per acollir els nens i, davant la ineficàcia de l'administració per garantir l'ensenyament públic, va anar obrint tot un seguit d'acadèmies per escolaritzar els nens. Després van florir els mòduls públics i més tard, escoles i instituts amb cara i ulls.

Al llarg d'aquests anys, el gruix d'aquestes acadèmies ha anat funcionant, amb més o meys complicacions. Fins que va arribar l'ESO... i amb ella les concertades han tingut molts problemes econòmics i de dotacions per poder fer front als canvis de la reforma. Tancada l'acadèmia Argos, d'altres poden seguir el mateix camí i només sis han estat autoritzades per fer secundària.

«Una escola no és un negoci», assegura la germana Virtudes, directora del Sagrat Cor. La seva centenària escola s'ha adaptat bé i ja aplica primer d'ESO. «Jo diria que ja és cosa passada; en tot cas sí que hi ha un cert desencís pels ajornaments. Ens hem estat preparant des de l'any 87».

Tant per a la germana Virtudes com per a la germana Lourdes, la superiora, no té sentit la discussió privada-pública: «Tenim la mateixa funció: formar els nens; hi ha més coses en comú que diferències.» Les dues professores també es pregunten si l'administració està disposada a invertir fins al final i es mostren escèptiques sobre el calendari.

Continuïtat

Aquest aspecte de continuïtat és el més positiu: «Ara podem dissenyar una línia docent des dels 3 anys fins als 16. Sempre ens havia fet pena que marxessin amb 13 anys. Ho feien quan despertaven a l'adolescència i creiem que l'acompanyament de persones que ja els coneixen des de petits farà més fàcil aquest canvi». Es mostren molt satisfetes per l'acompanyament de les inspectores de zona. Però qualifiquen de «discriminació manifesta» la postura de l'Ajuntament: «En les cartes personalitzades que va enviar per informar els nens que havien de començar l'ESO —diu la superiora— no hi havia cap escola concertada. El el més trist és que crec que no hi van pensar».

LES FRASES

ISABEL MUÑOZ
(Presidenta del Moviment de Renovació Pedagògica)

«Educar no és només formar en disciplines, i és una funció de tots, no només de l'escola»

■

«La formació en valors és una exigència de l'ESO que no podem defugir»

■ ■ ■

MANOLO MERCHÁN
(Regidor d'Ensenyament)

«L'itinerari serà concret, flexible i planificat»

■

«L'Ajuntament necessita més competències en planificació i gestió dels centres»

■ ■ ■

SALVA PEGUERO
(President del Casal del Mestre)

«No pot haver-hi un model estàndard igual i únic per a totes les escoles perquè les peculiaritats són diverses»

■

«Cal estabilitat dels equips docents per fer possibles els projectes pedagògics»

■ ■ ■

FRANCISCO ARANDA
(Secretari de l'APA del CP Unamuno)

«S'han d'aclarir d'una vegada les normatives escrites sobre menjadors, disciplina...»

■

«Cada cop s'inverteix més en la privada; s'ha d'apostar per un model públic i laic»

■ ■ ■

XAVIER ALARCÓN
(President de l'APA del CP Salvador Millet)

«S'han de definir els mòduls de formació en funció de la personalitat de Santa Coloma i la seva comarca»

■

«La coordinació entre primària i secundària ha de ser una realitat»

■ ■ ■

JOAN DOMÈNECH
(Mestre del CP S. Millet)

«Cal trencar el corrent que ens porta a parcialitzar i a individualitzar els problemes»

■

«Necessitem estímuls per a la innovació i millora educativa i més formació permanent del professorat»

■ ■ ■

ENRIQUE GIMENO
(Director de l'IB Ramon Berenguer)

«El principal repte serà el tractament de la diversitat. Haurem d'assumir nivells i situacions personals molt diferents»

■

«Cal redefinir el paper dels centres de secundària, augmentar la coordinació amb la primària i revisar el mapa escolar»

ANÀLISI EN PROFUNDITAT ■ *L'ensenyament a Santa Coloma de Gramenet*

Els alumnes, amb la reforma, es troben que els crèdits substitueixen les assignatures i tenen una àmplia oferta de matèries optatives. Fotos: GRAMA.

Els nens de 12 anys passen als instituts per fer l'educació secundària obligatòria; al mateix temps, el BUP i el seu germà gran, el COU, tenen els dies comptats. Si fins ara hi havia gent que no sabia què volien dir exactament aquestes sigles ja no cal que es preocupin de saber-ho perquè ja tenen un substitut. Es diu simplement batxillerat, tindrà dos cursos, i s'impartirà en lloc del tercer de BUP i COU. La reforma ve també carregada de noves paraules i una complicada terminologia.

De l'ESO al nou batxillerat

Els crèdits substitueixen les assignatures i els alumnes es troben una àmplia oferta de matèries optatives

BEGOÑA CORZO

■ Crèdits, avaluació segons objectius terminals, currículums flexibles... són les noves paraules de la reforma, un complicat embarbussament. Els nens de 12 anys passen als instituts per fer la secundària, mentre que tant el BUP i el seu germà gran, el COU, tenen els dies comptats. Si fins ara hi havia gent que no sabia què volien dir exactament aquestes sigles ja no cal que es preocupin perquè ja tenen un substitut. Es diu simplement batxillerat, tindrà dos cursos, i s'impartirà en lloc del tercer de BUP i COU.

Per substituir el primer i el segon de BUP hi ha l'ensenyament secundari obligatori (ESO), obligatori i gratuït per a tots els alumnes de 12 a 16 anys. Amb el BUP i l'FP el sistema separava els estudiants que aspiraven a la universitat —que feien BUP i COU— i els que preferien una incorporació més ràpida al mercat laboral o no podien superar l'escolarització obligatòria —que optaven per l'FP.

Nou llenguatge

Un dels punts que més criden l'atenció de la reforma i que més sobten els pares i alumnes és la seva terminologia. Tampoc no deixen de desconcertar declaracions de principis com: «L'avaluació dels processos d'aprenentatge en relació amb els objectius terminals de cada matèria», mentre que els professors opinen que amb 30 alumnes per classe serà molt difícil aquesta avaluació tan subjectiva i individualitzada.

Els crèdits

El concepte d'assignatura/curs és substituït pel crèdit, que equival a 35 hores de classe (1 hora a la setmana durant un any). Els alumnes s'han trobat una àmplia oferta de matèries optatives. El món del rock, el còmic, la fotografia, la lectura de diaris o la sexualitat ja no són només patrimoni dels adults i formen part del que s'anomena crèdits variables.

En el primer cicle d'ESO (alumnes de 12 i 13 anys) s'han de donar 15 crèdits (unes 7,5 hores per setmana) i en el segon cicle (14-15 anys), 21 crèdits (10,5 hores a la setmana). Dintre del segon cicle són obligatoris cinc crèdits: dos de llengua estrangera, un de matemàtiques i un altre d'ètica. Cada institut ha d'oferir almenys un 50 per cent dels crèdits que proposa el Departament d'Ensenyament. La resta poden ser crèdits programats per cada institut, però aprovats per la inspecció i el consell escolar.

En el segon cicle d'ESO també són obligatoris certs crèdits de cultura clàssica, com civilització i cultura grega i romana o ciència i tècnica en el món clàssic. Aquesta obligació té l'objectiu de compensar la pèrdua de pes del llatí en la nova programació, durament criticada pels mestres (en el BUP tots els alumnes havien d'estudiar almenys un curs de llatí, que a partir d'ara serà optatiu).

L'avaluació ha de ser contínua i ha de valorar tant els conceptes adquirits com els valors i les actituds. Serà almenys trimestral i a càrrec d'una junta d'avaluació formada per tots els professors de l'alumne.

Les àrees de coneixement es consideren *superades* si s'aconsegueixen els objectius establerts. Per superar cada cicle de dos anys de l'ESO s'ha d'obtenir el 80% dels crèdits comuns i el 60% dels variables.

Batxillerat

El batxillerat que tot just comença a implantar-se de manera generalitzada a tot Catalunya té algunes diferències respecte al que s'aplica a la resta de l'Estat: és més flexible i dóna més llibertat a l'estudiant perquè organitzi el seu currículum.

Per accedir a aquest batxillerat és necessari tenir el títol de graduat en ensenyament secundari obligatori o de tècnic graduat en el nou grau mitjà, que podran accedir a la modalitat que es correspongui amb la seva titulació. El títol de batxiller dóna accés a tres modalitats d'ensenyament superior: la universitat, la nova formació professional superior o el grau superior dels conservatoris de música i dansa.

Per elaborar el currículum acadèmic dels alumnes, també es parla de crèdits. Els alumnes tenen unes assignatures («matèries») comunes (10 hores setmanals) i unes altres específiques (de 9 a 12 hores setmanals) per cada una de les quatres especialitats («modalitats»): ciències de la natura i la salut, tecnologia, humanitats i ciències socials, i arts.

Treball d'investigació

També disposen de matèries optatives (de 6 a 9 hores per setmana), que poden escollir entre els que defineix la Conselleria d'Ensenyament («tipificades»), les elaborades pel centre docent i les d'altres especialitats. Entre les matèries optatives, s'haurà d'oferir l'estada en una empresa (pràctiques de 70 hores). Els centres amb dos o més grups («línies») hauran d'oferir com a optativa una segona llengua estrangera. El nou batxillerat obliga a presentar un treball d'investigació en acabar el segon curs. Es tracta d'aplicar els coneixements adquirits a una investigació pràctica, redactar un treball i defensar-lo davant un tribunal del mateix centre.

Per poder estudiar el segon curs s'ha de tenir qualificació positiva de totes les matèries de primer, excepte dos. L'alumne que en acabar el segon curs tingui més de tres assignatures suspeses («pendents d'avaluació positiva») haurà de repetir-ho sencer, excepte el treball d'investigació si el té «superat». Segons la normativa, no es pot romandre més de quatre anys en el batxillerat de la reforma.

ANÀLISI EN PROFUNDITAT ■ *L'ensenyament a Santa Coloma de Gramenet*

Enrique Gimeno és director de l'institut Ramon Berenguer des de fa vuit anys. I també és el pioner a Santa Coloma en engegar el projecte de la reforma de l'ensenyament secundari obligatori, perquè des de l'any 1992 el Ramon Berenguer imparteix tercer i quart curs de l'ESO. Malgrat que considera que «encara no hi ha la perspectiva suficient per fer valoracions d'aquesta experiència», Gimeno sap ben bé què significa treballar dia a dia per baixar al terreny del concret les directrius de la LOGSE.

ENRIQUE GIMENO. Director de l'institut Ramon Berenguer, el primer que va aplicar l'ESO a Santa Coloma

«La reforma exigeix una actitud constructiva»

BEGOÑA CORZO

■ Ja fa quatre anys que en el Ramon Berenguer es pot estudiar segon cicle d'ESO, i des d'aquest curs, també primer. Com van ser els inicis?

—«Tant el Ramon Berenguer com el Roger de Flor eren escoles d'EGB, però quan la demanda de places per als més petits va baixar i va augmentar la de secundària, es va decidir convertir-los en institut. També es va pensar que seria un bon moment per experimentar la reforma. Nosaltres ho vam fer abans i el 1994 s'hi va afegir el Roger de Flor. No vam començar, però, per primer curs, sinó amb nens que acabaven l'EGB i en lloc de començar BUP o FP van apostar per la reforma.»

—Va ser difícil animar-los a donar aquest pas?

—«Ensenyament va decidir començar amb un únic centre per tot Santa Coloma. Així, l'oferta de places no es va dirigir només a un barri, sinó a tota la població. El primer any vam tenir una demanda que s'ajustava als tres grups que n'oferíem i van venir uns 90 alumnes. El segon, la demanda es va duplicar i es va haver d'obrir un altre centre de reforma, el Roger de Flor. Aquest curs, la demanda de reforma és molt elevada, fins al punt que els dos centres no l'hem pogut absorbir tota.»

—A què atribueix aquest èxit, al convenciment o a la necessitat?

—«L'aplicació de la reforma ja no planteja dubtes, ja se sap que es realitzarà i que els vells plans tenen els dies comptats. És lògic que s'apuntin al sistema, que tindrà continuïtat.»

—Què n'opina, de la convivència en un mateix centre de mestres procedents de l'EGB i professors de l'antic BUP? Ha estat fàcil el canvi de mentalitat d'uns i d'altres?

—«Nosaltres ja érem un centre de batxillerat, part dels professors ens vam fer càrrec dels cursos de reforma, però també hi va haver professor i mestres d'altres llocs que voluntàriament van demanar una comissió de serveis per viure aquesta experiència. En el nostre claustre és molt habitual la presència de mestres que vénen de la primària i que s'incorporaven a secundària a tots els efectes, tant en el sou com en els horaris, mentre que ara hi ha restriccions: només s'encarreguen de primer cicle, donen més hores de classe i no poden impartir crèdits comuns en l'etapa de 14 a 16 anys.»

—Això no pot reproduir en els centres de secundària una divisió entre professionals de l'ensenyament que la reforma vol superar?

—«L'equiparació ha de ser a tots els efectes. Les dues experiències es poden complementar molt bé. Introduir diferències complica més que resol.»

—Quines diferències hi ha entre el plantejament inicial i com s'està portant efectivament a la pràctica?

—«És una resposta complicada. Ha estat aquest any quan ha quedat clar realment com havia de ser la reforma. Abans teníem més llibertat i autonomia en els centres, però les orientacions eren imprecises. Ara està tot més regulat, però també és més restrictiu.»

—Una secundària que s'allarga per a tots fins als 16 anys tant si es vol com si no... Això abaixarà el nivell general de formació?

—«Els centres de reforma no acceptem el concepte tradicional de nivell. Sempre es tendeix a pensar en volum de coneixements enciclopèdics i no es pensa en l'autonomia personal, la bona interrelació entre els alumnes, els hàbits de treball... Ara es valoraran altres elements que abans no es tenien en compte. Hi ha molts alumnes considerats brillants que pateixen un gran xoc quan arriben a la universitat. Jo ara tinc una garantia molt més gran que els nens s'espavilaran, perquè hauran d'escollir. Els crèdits variables els obligaran a fer-ho, a tenir més autonomia, a prendre decisions i moure's en un grup heterogeni.»

—El que no s'ha aconseguit als 14 anys es pot aconseguir als 16?

—«S'aconseguirà o no, però pitjor és desistir. L'ESO obre noves vies perquè l'alumne descobreixi què sap fer bé, perquè se li reconeguin els seus esforços. No és veritat que hi hagi persones que l'únic que saben fer és suspendre.»

—Hi ha el risc de *egebitzar* la secundària?

—«L'ESO s'aproxima més a la concepció de l'EGB que al BUP: és obligatòria, ensenya hàbits..., però és un canvi de model. Ja no és l'ensenyament aristocràtic, per a gent selecta o un camí només envers la universitat. Apunta a formar ciutadans que arribin als 16 anys amb capacitat per encarrilar sense problemes el seu futur.»

—No és tot això excessivament idealista i utòpic?

—«És que crec que la reforma necessita una actitud constructiva. És clar que el professor pot sentir-se angoixat pels dèficits dels nens i oblidar que el tractament de la diversitat, dels alumnes que vénen de situacions molt diferents i amb un rendiment acadèmic desigual, també passa per fer rendir el màxim a tothom.»

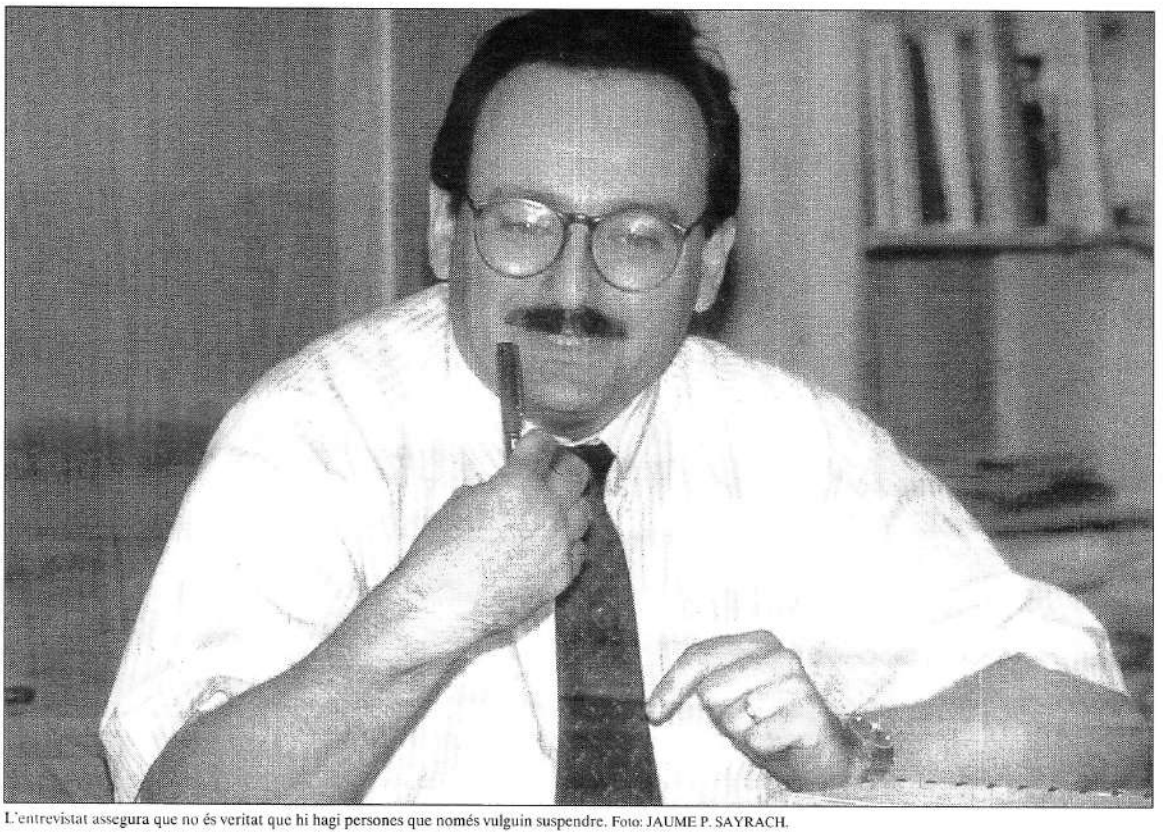

L'entrevistat assegura que no és veritat que hi hagi persones que només vulguin suspendre. Foto: JAUME P. SAYRACH.

«Serà més motivador per als estudiants»

B.C.

■ Encara no hi ha informes sobre les experiències de l'aplicació avançada de l'ESO. És massa d'hora o és que no són tan positius com es podria pensar?

—«Hi ha massa variables perquè puguin ser fiables. Hem de tenir una mica de paciència. Ha estat un procés amb moltes etapes: primer hi va haver professors molt motivats, després centres que van aplicar-la amb no poques reticències i ara el sistema es generalitza. L'ensenyament secundari obligatori tindrà sentit quan s'apliqui en la seva integritat, dels 12 als 16 anys, i tot just acaba de generalitzar-se el primer curs. Encara haurem de passar algun xarampió i clavar-nos més d'una trompada, això segur.»

—Farà l'ESO alumnes més especialistes o es perdran entre tants crèdits i opcions?

—«La filosofia dels crèdits variables no és la de l'especialització, és que els alumnes puguin treballar continguts molt diversos en una situació diferent de la de la classe tradicional. Tenir grups de vint alumnes que poden escollir certes matèries trimestralment obre un ventall de possibilitats que abans era del tot impensable. Tindran l'oportunitat de treballar totes les matèries perquè quan acabi el segon cicle obligatori sàpiguen amb més seguretat quines són les seves habilitats i interessos.»

—Serà la solució al fracàs escolar?

—«Personalment, tinc la convicció que molts alumnes que en el sistema tradicional s'haurien perdut no ho han fet gràcies a la secundària obligatòria, perquè és més flexible i motiva més. Sembla que només hi haurà fracàs escolar des d'ara, però què passava en el sistema anterior? Deixava molts alumnes pel camí i els tancava totes les portes. És clar que mantenir l'interès d'adolescents de 16 anys serà més difícil si no vénen motivats a l'institut, però en aquest punt confio que donaran molt joc els crèdits variables, perquè, en ser trimestrals, els nois podran provar-ne uns i altres i serviran per compensar matèries obligatòries que potser no els agradin tant.»

—Tota aquesta *revolució* educativa servirà per augmentar la implicació dels pares en l'educació dels fills?

—«Aquest punt em sembla realment fonamental. Aquí s'hi ha d'implicar tothom. No val a dir 'facin-ho bé' i esperar resultats; és una tasca que ha d'assumir tothom: professors, administració i pares.»

EL TEMA DEL MES ■ *Vint anys de festa major en democràcia*

El correfoc, organitzat per la Colla de Draconaires de Santa Coloma, va ser un dels actes més concorreguts de la Festa Major d'aquest any. Foto: FRANCESC ESPIGA.

El pregoner de la festa major d'aquest any, Josep Cuní, va demanar un esforç de memòria a tots els que es van aplegar a la plaça de la Vila per escoltar-lo. Els va pregar que pensessin en com estava la plaça aquell mateix dia però vint anys enrera. I és aquest any es celebrava el vintè aniversari de la primera festa major democràtica. Una celebració guanyada per al poble després de molts anys de festes organitzades des del poder sense comptar amb els interesos dels veïns.

Vint anys de festa recuperada per al poble

La vintena festa major democràtica ha estat marcada per l'austeritat pressupostària i per la bona resposta dels colomencs

M. MEMBRIVES

■ L'agost de 1976, Agustí de Semir, independent de l'Assemblea de Catalunya, va ser a la plaça de la Vila per parlar de sobirania popular i per reivindicar el fet diferencial català. Es tractava del pregó de la festa major d'estiu, la primera festa democràtica que es feia a Santa Coloma després de la dictadura. Aquest any, el periodista Josep Cuní, va voler recordar aquell moment i va parlar de la recuperació de les llibertats i dels canvis dels darrers anys. Entre un pregó i l'altre havien passat vint anys.

La primera festa major de la democràcia va representar el primer pas per a la recuperació de totes les llibertats perdudes durant el franquisme. Per primer cop, el poble tenia veu per poder decidir quins actes havia d'incloure el programa de festes. La voluntat dels colomencs era deixar enrera el període de festes marcades pels balls de societat, els sopars de germanor i les *galas de la moda*. El plantejament de les festes va canviar completament i es van afegir actes que fins aleshores no s'havien fet.

Després de dues dècades de celebracions, la festa d'aquest any ha estat marcada per l'austeritat pressupostària i, al mateix temps, per la bona resposta dels colomencs, que han acudit massivament als actes programats. El programa de festes deixava enrera els concerts estelars que havien marcat l'agenda d'edicions anteriors.

Tot i això, la programació ha combinat tota una sèrie d'ingredients per arribar al major nombre possible de públic. A hores d'ara, encara no es tenen les dades definitives d'afluència de públic, encara que la plaça de la Vila, la del Rellotge i la de Pau Casals van ser plenes de gom a gom durant la majoria dels concerts i actuacions que s'hi van fer.

Les celebracions de caracter més tradicional, ja clàssiques en el calendari de festa major, tampoc no van faltar a la cita d'aquest any. En aquest cas la retallada de les partides municipals també es va deixar notar. Algunes de les colles dedicades a les tradicions populars catalanes es van queixar de la retallada pressupostària que els ha afectat directament. En el cas del correfoc, el recorregut es va haver d'escurçar perquè amb els diners disponibles no es va poder comprar tanta pirotècnia com en edicions anteriors. L'exhibició castellera es va fer només amb la presència de la Colla de Santa Coloma, que només van desplaçar part dels seus efectius. La manca de diners va ser la culpable que no es pogués convidar cap colla més.

Una de les conferències programades es va convertir en un dels actes *estrella* de la festa. Alfred Rodríguez Picó va ser l'encarregat de presentar una mostra sobre els núvols al museu Torre Balldovina, que va acabar convertint-se en un consultori sobre tota mena de dubtes i curiositats sobre meteorologia.

Un altre cop pluja

La pluja va ser una de les protagonistes inesperades de la festa. Un aiguat va ser l'encarregat d'obrir la festa i un altre el va tancar. Per aquest motiu, es haver d'ajornar l'obra de teatre *Torna-la a tocar, Sam*, que es va acabar representant una setmana després de la clausura de les festes. El fi de festa, que havia d'anar a càrrec de l'Orquestra Plateria també es va suspendre. Tot i la voluntat municipal de fer-lo més endavant, encara no hi ha una data fixada per repetir-lo. De fet, els colomencs encara estan esperant la repetició del concert de Juan Perro, programat per la festa major de l'any passat, que es va suspendre també per la pluja.

La festa major d'estiu de Santa Coloma continua sent la celebració central del calendari festiu de la ciutat. El comiat als visitants de Barcelona, que venien a la vila a passar els mesos d'estiu, va provocar la creació de la festa que ha guanyat importància per sobre de la celebració de la patrona, el 31 de desembre i de les festes dels barris de la ciutat, que es fan a partir del mes de juny.

Quinze dies de festes amb un Guinness inclòs

M.M.

■ Les celebracions de festa major van ser el punt de partida de tota una sèrie de festes que van culminar amb la consecució d'un rècord Guinness de gran ressó. Can Zam va ser l'escenari de la ballada de sardanes més multitudinària de la història. La convocatòria del locutor colomenc Justo Molinero va aplegar desenes de milers de persones tant vinculades al món sardanista com desconeixedores de la dansa. Totes van ballar plegades *La santa espina*, que van tocar les cobles Jove de la Bisbal, Montgrins i Principal de la Bisbal.

La convocatòria va rebre crítiques per part d'algunes persones vinculades al món sardanista, que van considerar que la data triada no era la més adient. Tot i les crítiques, Justo Molinero va mostrar la seva voluntat de col·laborar en actes destinats a fer més conegut el món de la sardana a Catalunya. En el cas de Santa Coloma, el popular locutor té previst reunir-se amb l'alcaldessa i amb els integrants del Patronat Pro-Aplec Amics de la Sardana del Centre Excursionista Puig Castellar per parlar sobre diferents vies de promoció dels actes que organitzen els sardanistes. Un dels objectius és aconseguir que les ballades i els aplecs siguin cada cop més oberts.

A més de la *megaballada* de sardanes, va haver altres actes festius un cop acabada la festa major. La celebració de l'Onze de Setembre va coincidir amb el segon aniversari del Centre de Tradicions Populars Catalanes Joan Pairó. Les entitats del centre van aprofitar per donar a conèixer algunes de les mancances del centre. Manuela de Madre va apuntar durant la celebració de l'aniversari la possiblitat que la Colla de Castellers assagin en algun pavelló de la ciutat.

La celebració de la Diada va ser el mateix dia que començava a funcionar l'Expocoloma, que aquest any presentava una agenda farcida d'actes lúdics. Concerts de rock, desfilades de moda i exhibicions de perruqueria van ser alguns dels actes que es van fer amb motiu del certamen. La Fira de l'Esoterisme, la primera que s'ha fet mai a la comarca, va oferir tot un seguit d'actes relacionats amb el món de les ciències ocultes.

Per una ciutat educadora

Aquest any entra en funcionament una ambiciosa i en certa mesura discutida reforma de l'ensenyament. S'ha dit moltíssimes vegades que el futur dels pobles rau en els infants i en la joventut. És un lloc comú, però no per això deixa de ser una veritat incontrovertible. Per això un servei com és l'ensenyament té tant valor. També s'ha dit molts cops que en tot nen o nena hi ha totes les virtualitats d'un creixement il·limitat, i que, perquè la gran persona que dorm en cada u arribi a ser, només cal un bon educador que sàpiga treure-la.

No és rar que darrera d'una insòlita florida d'homes i dones cabals que ocasionalment es produeix en un lloc determinat s'hi descobreixi la llarga permanència d'una bona mestra. De Santa Coloma sempre hem dit que el seu valor principal és la gent, i que una de les característiques més esperançadores d'aquest actiu és la seva relativa jovenesa. Si no volem que això acabi sent mera retòrica hem de provocar una veritable sensibilització ciutadana perquè la ciutat posi el col·lectiu infantil en el seu punt de mira, i, d'una manera molt concreta, en les escoles.

És a l'escola on els nens s'instrueixen i s'eduquen, on fan els primers amics i amigues, on s'inicien en l'esport i on se'ls afermen les aficions. Afortunadament, avui ja no hi ha gairebé cap família que es pensi que l'educació és cosa dels mestres i que es desinteressi de la marxa dels seus fills en el col·legi. Una altra cosa és que després participin més o menys en les associacions de pares de l'escola, que per desgràcia encara són pocs els que se'n preocupen. Però no costa gaire entendre que l'escola i la família han d'anar a la una i que la comunitat educativa no es pot escindir en espais estancs. És més: no només són l'escola i els pares, els educadors, sinó tota la ciutat. Avui més que mai perquè, gràcies als mitjans de comunicació, la informació entra a totes les cases, i els nens i nenes viuen absolutament oberts al món, i per tant necessiten el suport de l'escola i de la família i, com a extensió d'aquesta, de la ciutat. Una ciutat educadora: això és el que reclamaven els mestres, segons un escrit que una membre del Casal del Mestre va publicar en un número anterior de Grama. Què s'entén per ciutat educadora és una qüestió que haurà d'anar-se aclarint al llarg de les reunions, col·loquis i debats que s'anuncien. Amb tota seguretat la ciutat educadora té aspectes que acaben implicant tothom. Perquè una ciutat educadora comença per coses tan materials com poden ser els jardins i les places per a l'esbargiment dels infants i arriba a coses tan impalpables com és l'atmosfera de convivència dels veïns, condició perquè els nens creixin amb un esperit obert i confiat.

La festa de l'aniversari de la democràcia

Els colomencs hem celebrat que aquest any en fa vint que podem celebrar la festa major en democràcia. Sempre és una bona oportunitat per recordar d'on venim i quins han estat els obstacles que hem hagut de sortejar per tal d'arribar a poder fruir de la llibertat d'expressió. En aquest sentit, la festa major simbolitza l'esclat de joia que representa haver recuperat una llibertat que va estar segrestada durant quaranta anys.

És gràcies que hi ha democràcia que un grups de joves *okupes* van poder manifestar-se davant de la plaça de la Vila i expressar les seves discrepàncies mentre el periodista Josep Cuní feia la lectura del pregó. Ara bé, aquestes mateixes persones que van fer servir el seu dret a expressar-se haurien de tenir present que estaven vulnerant la llibertat dels altres, de tots aquells que volien escoltar el pregó i participar amb calma de la festa. Ha costat molt retrobar la llibertat, però s'ha de tenir molt clar quins són els límits personals de la llibertat de cadascun, perquè si no es pot acabar conculcant la del proïsme.

L'austeritat pressupostària no ha aconseguit deslluir la celebració festiva. Les entitats, un any més, han demostrat que són l'autèntic motor lúdic i cultural de Santa Coloma. Sense l'aportació decidida de les associacions culturals, veïnals i esportives la festa major no seria el mateix, i quedaria reduïda a una festa estrictament institucional. El repte és alimentar dia a dia aquestes entitats perquè creixin; elles són l'autèntic patrimoni de la ciutat.

Edita: Hermes Comunicacions, S.A. **Director:** Jaume P.Sayrach. **Director Executiu:** Andreu Mas. **Redacció executiva:** El Punt del Barcelonès Nord. **Fòrum Grama:** Maria Josep Olivé, Eugeni Madueño, Fernando Montenegro, Carme Molina, Xavier Luis, Xavier Guerra, Joaquim J. Pérez, Rodolfo del Hoyo, Alba Gómez, Josep Lluís Sánchez, Anna Valls i Margarida Montero.

L A B Ú S T I I A

Els nens sahrauís ja se n'han anat

LOLI PERALTA ROMERO

Els nens sahrauís que hem acollit aquest mes de juliol catorze famílies colomenques a casa nostra fa ja dos mesos que han tornat a la seva terra. Ha estat una experiència que a casa nostra ens feia il·lusió, però que a la vegada ens feia una certa por. Conscients que la cultura del nen i la nostra són molt diferents, pensàvem que la seva estada entre nosaltres en algun moment podia resultar-li difícil. Hem tingut la sort d'acollir un nen encantador, Mahmud. En fer la valoració d'aquesta experiència constatem que ha resultat positiva.

«L'acollida d'aquest nen ha estat un petit pas a nivell de la solidaritat, però ens ha servit també per conèixer millor i viure la injustícia de què els sahrauís són víctimes»

Recordem Mahmud amb molta tendresa i sovint ens surten expressions seves. Una de les sensacions que personalment he experimentat és que l'ésser humà és idèntic, en qualsevol part del món.

La por i les necessitats poden donar determinats tipus de comportament. Es donen igualment diferències en els trets, en les cultures, en el color de la pell, però els sentiments, la base humana és la mateixa. Aquesta apreciació m'ha servit per veure que com a persones no hi ha cap diferència, tots som iguals. L'acollida per un mes d'aquest nen ha estat un petit pas a nivell de la solidaritat, però ens ha servit també per conèixer millor i viure més de prop la injustícia de què el poble sahrauí és víctima. Tothom té dret a viure de forma digna en la terra on ha nascut, en la terra on té les seves arrels. Desitjo que algun dia puguin tornar a la seva terra, que la seva llarga lluita hagi servit.

Loli Peralta Romero, treballadora familiar, viu al Raval.

E L D A U

La societat del benestar (i 3)

LAUREÀ ALEJOS ARANDILLA

¿Com acaba la història de la societat del benestar? En l'escrit anterior recordava que amb l'arribada al poder de M. Teatcher i R. Reagan es produeix un atac contra l'estat del benestar, encetant-se les privatitzacions d'empreses i de serveis públics sota la justificació neoliberal que l'Estat, quan intervé en l'economia, ho fa ineficientment.

Es parla de l'Estat com d'un gran dinosaure que vol intervenir en tot i que se l'acusa d'anar en contra de les llibertats del ciutadans que paguen els impostos i veuen com aquest malbarata els recursos públics i crea, al seu voltant, una clientela de burròcrates i subsidiats.

El cert és que l'estat del benestar torna a veure's amenaçat amb la reducció del sector públic i de les despeses socials, però amb un efecte que, fora d'incentivar la creació d'ocupació estable, acaba perjudicant aquells sectors que més depenien de les subvencions públiques, de manera que augmenta el nivell de pobresa de certs col·lectius, i alguns serveis universalitzats i públics ningú assegura si continuaran sent-ho d'aquí a uns quants anys.

L'estabilitat futura de la nostra societat dependrà de la capacitat que es demostri per mantenir un equilibri desitjat entre el sistema democràtic, el respecte a la voluntat de les majories, combinat amb el manteniment d'unes polítiques asseguradores d'una assistència universal en àmbits bàsics per al desenvolupament humà, permetent la igualtat d'oportunitats en l'accés a determinats béns i serveis mínims, tant per als col·lectius més afavorits com per als desplaçats en un sistema capitalista democràtic.

Laureà Alejos Arandilla estudia ciències polítiques i viu al Barri Llatí

L A T I R A

L A C A P S A

«Au-pair», unes vacances de plaer?

ESTER BAÑOLAS I VILLANUEVA

Tot tornant de les vacances i veient la gran quantitat de cursos d'anglès que es fan arreu, he fet una reflexió sobre la meva estada com *au-pair* aquest estiu a Irlanda. Hi vaig anar principalment per aprendre anglès, a més de les ganes que tenia de fer coses noves, de canviar d'ambient i veure una mica de món. Haig de dir, però, que no tenia el nivell acadèmic que hauria desitjat. La valoració que en faig és molt positiva a nivell personal perquè m'ha ajudat a veure les coses d'una altra manera. Tornes donant més importància a les coses de la que veritablement tenen, com ara la família i els amics, i deixant de banda unes altres de molt més superficials. Es pot dir que et serveix per madurar una mica més, per ser més independent.

Encara que cal que tinguis sort amb la família que et toca; doncs fins i tot tractant-te bé, sempre notes una mena de fredor en els seus actes, com si no acabessis d'encaixar-hi prou bé. Però això també dependrà del caràcter de cada u. Una cosa és certa: treballes de valent. Qui es pensi que anar d'*au-pair* és anar de vacances s'equivoca de ple. A més de ser un treball esgotador, és poc remunerat. Però si valores les coses bones i les dolentes, és evident que et queden ganes de tornar. Almenys jo hi tornaria perquè, entre d'altres raons, per aprendre bé un idioma fa falta molt més que un parell de mesos.

Ester Bañolas estudia Enginyeria informàtica i viu al Centre.

LA MEMÒRIA

Queden arraconats els espais culturals?

JUAN CARLOS SAIZ

Van dir al passat Grama que l'Ajuntament acostuma a donar la mateixa resposta de manca de calés als diferents projectes i suggeriments culturals que se li presenten. Conscients d'això, se li plantegen altres usos per als espais culturals que obtenen una resposta semblant; no és possible disposar de cap lloc per falta de diners o la no-adequació de cap espai a aquestes demandes, senzillament la seva manca. Quant als darrers anys, s'han sabut trobar diners per dotar de béns bàsics la ciutat, de fet s'han invertit fortes quantitats en cultura. Davant d'això hi ha entitats i grups que van aplegant-se al Foc Nou i es pregunten: «Per què no tenim espais públics a on realment hi hagi vida?»

I és que realment no tenim aquests llocs a Santa Coloma? Hem començat un repàs dels espais culturals i la seva utilització amb membres d'aquestes entitats i grups, i finalment ens dóna un sol parell d'encerts: el funcionament del Conservatori Municipal o els *tradicionarius* del Joan Pairó, encara que d'aquest, la Colla Vella dels Diables va decidir restar fora en no poder obtenir suficient espai per assajar. El que sí que ens dóna aquest repàs són crítiques a la gestió d'aquestes infraestructures. Són llocs comuns entre actors, artistes i músics que no donaran cabuda a les seves activitats perquè pensen que les representacions, exposicions o concerts només es faran excepcionalment. A més, lamenten la no-disponibilitat d'espais per assajar o fer tallers, que per part dels artistes plàstics es centrarien a les sales de Can Sisteré, la Torre Balldovina o la Sala Mas, lloc on no veuen obertes les portes fàcilment: «La programació està completa», et diuen sempre, «i si arribes a exposar, et trobes sense suport..., tot són discriminacions en comparació amb els consagrats, i això sense parlar de catàlegs o publicitat.» A més, exposen, tampoc tenen cap mitjà d'exposar el seu parer sobre programació o gestió dels recursos. «I així van les coses, han dictat les seves pròpies regles que obeeixen a la inèrcia de fer veure que es fa.» Tampoc diuen haver obtingut més suport els actors que han format la Coordinadora d'Arts Escèniques. Ells afegeixen que a Can Roig i Torres, l'únic espai teatral públic, només és ocasional, a l'espera del Sagarra, i «rarament s'ha ofert una obra d'un grup d'aquí».

Els nous espais generen encara més polèmica, deixant de banda la nova biblioteca, que té el vistiplau de tothom. Tots els defectes semblen coincidir en El Molinet precisament perquè «s'ha venut» com l'espai polivalent que mancava a Santa Coloma. Un equipament dirigit sobretot als artistes i músics, «però —afirmen els interessats— sense comptar amb les nostres necessitats, en un espai molt reduït on s'havia de pagar per fer-lo servir, i a on determinades activitats com els tallers, a més de cares, eren elitistes per a aquesta població, s'han posat en mans privades, i és clar, resten buides».

«N'hi ha de més grosses, com la requalificació de l'edifici de la plaça Vilaseca, la nau principal amb un disseny museístic ha passat a ser seu de l'Inem local. S'han tallat les esperances posades en un espai generós que es vivia com el veritable espai polivalent per als més diversos usos culturals a imatge de localitats properes.

Bé, potser «millor no parlar-ne, de donar una data per a la inauguració del teatre Sagarra (l'antic Goya tancat ja fa sis anys), perquè les obres haurien d'estar acabades». Tot això és el que produeix que s'aplegui aquesta gent per demanar ser escoltada, perquè es replantegi més de un projecte arraconat i amb ell aquests artistes, que han de marxar fora per portar a terme idees, activitats i espectacles de les quals tots poden ser partícips també a Santa Coloma de Gramenet.

LA FINESTRA

De nou, l'amor

JOAQUÍN J. PÉREZ

La vida d'una parella d'enamorats és com la dels àngels. No és que la parella sigui l'únic escenari on es pot interpretar l'amor, sinó que només tinc aquesta experiència i en parlo, sense negar que n'hi ha d'altres molt vàlides.

Efectivament, són àngels: éssers perfectes que no aspiren a res més que a romandre enamorats, alimentant-se de l'aire i dels somnis que succeeixen en les estones de sexe, fins a la fi dels temps. En canvi, la seva existència quotidiana és molt més feixuga.

Actuen com dos dimonis que han pactat conduir-se com a àngels, però que no poden desempallegar-se de la seva pell diabòlica.

Viure en parella implica fer una voluntat on naturalment n'hi ha dues. No consisteix a cercar una voluntat intermèdia, sinó que una preval sobre l'altra, anul·lant-la.

De vegades no sempre seran divergents les voluntats dels amants, sovint coincidiran. No existeixen dues voluntats iguals, ni dues persones idèntiques. Per això, tard o d'hora, les dues voluntats agafaran camins diferents.

Per tal de no trencar el binomi afectiu —l'amor és molt fràgil, malgrat que quan pren, clava les arrels molt fondes—, una s'ha d'imposar i l'altra retraure's. No sempre ha de ser la mateixa, aleshores tindríem una voluntat tirànica, sinó que a voltes una transigirà i d'altres es consolidarà, sense permetre oposició.

Que tots dos amants trobin satisfacció en els torns de domini i esclavatge depèn que els llaços afectius s'enforteixin o es desfacin. Ara sabem que estimar és ser esclaus del company afectiu i que els papers s'inverteixen.

El joc que es dóna dintre d'una parella no és democràtic, sinó que està format per estratègies acceptades de submissió i domini.

L'alternança en el domini, juntament amb el desig voluntari que aquesta conté són les característiques fonamentals de l'amor.

És fruit del fort desig amorós vers l'altre que exercim el domini com si tinguéssim un nadó entre els braços, pensant en el seu bé i el seu plaer.

Per idèntic motiu ens deixem sotmetre: l'altre s'imposa amb tanta tendresa que no ens preocupa gens esdevenir esclaus temporals dels seus capricis. Submissió. Domini. (Desitjats i alterns.) De nou, l'amor.

Joaquín J. Pérez, llicenciat en filosofia, viu al Centre.

LA PLATAFORMA

Aprendre anglès a l'estranger

NÚRIA VARELA GARCÍA

He estat dos mesos a les illes britàniques per aprendre anglès. A diferència de l'estiu passat hi he anat a l'aventura total. Amb un amic i una amiga ens vam plantar a Brighton, un poble turístic de la costa del sud d'Anglaterra, a una hora en tren de Londres, i un cop allí ens vam començar a buscar casa i feina. La primera setmana va ser força dura, fins i tot vaig passar gana. Però vam tenir sort perquè de seguida vam trobar feina.

Si em preguntessin què n'he tret d'aquests dos mesos començaria per dir que l'objectiu principal que m'hi va dur ha quedat força per sota d'altres coses que ara valoro més. A casa disposes de coses les quals, per estar-hi habituada, no valores, com ara prendre un cafè i que a Brighton els primers dies no podiem fer, perquè era com un luxe caríssim. Transcorreguts els dies primers que són els més difícils ve la fase en què comences a conèixer gent, joves de totes les nacionalitats, que, igual que nosaltres, han anat a la Gran Bretanya per estudiar l'anglès.

En conèixer formes de viure i de pensar diferents la visió que tens de la vida se t'eixampla. Ara que ja torno a ser a casa, tinc una sensació molt agradable perquè vam ser capaços d'espavilar-nos i de trobar feina i un pis. També tinc la satisfacció d'haver treballat força i haver-me pogut mantenir i haver fins i tot pogut permetre'm el luxe de fer de turista, viatjant uns dies a través d'Escòcia. Això d'anar a l'estranger és una experiència que recomano a tots els joves. És una mena de teràpia, desconnectes de la vida rutinària i guanyes en experiència personal. A més, el teu anglès en surt força beneficiat.

Núria Varela García estudia Enginyeria tèxtil i viu al Centre.

LA BÚSTIA

Un dia de gossos

DANI GIL SOLÉS

Estarrufat al sofà. Així et passes quasi tot el diumenge. Per a tu, aquest és un dia de gossos. Un dia per no fer res. Et lleves a les tantes després d'haver sortit ahir per la nit. Tens una mica de mal de cap; penses que no has de beure tant. Fas pudor de fum de tabac. T'has de dutxar —et dius a tu mateix.— Però avui no, és massa feina per a un diumenge, massa temps perdut. En tot cas ho faràs demà. Et poses qualsevol cosa i surts a comprar el diari.

«Estarrufat al sofà. Així et passes quasi tot el diumenge. Per a tu, aquest és un dia de gossos. Un dia per no fer res. Et lleves a les tantes després d'haver sortit ahir per la nit»

Arribes a casa i t'asseus per llegir-lo. Mentrestant, engegues la televisió i poses la repetició de *Força Barça*.

Arriba l'hora de dinar i t'asseus a taula. Avui la mare t'ha fet escudella, com a tu t'agrada. Te'n menges tres plats, tot veient el telenotícies.

Et quedes tot sol amb la mare. Intentes anar-te'n al llit però ella no et deixa: diu que l'ajudis a fregar els plats. Tu protestes però a la teva mare tant se li'n fot. T'estires al sofà a veure la pel·lícula que donin. *«Telebasura»*, penses tu, i al cap d'una estona t'adorms. Et despertes a les set. Mires la tele i la veus apagada. La teva mare no hi és. Agafes el comandament a distància, l'engegues novament i et quedes veient un reportatge. Així t'estàs fins a les onze. No has sopat però tampoc tens gana. A les onze i cinc minuts comença una paranoia de pel·lícula. A la una de la matinada te'n vas al llit i mentre et despulles per ficar-t'hi, et preguntes que per què la pel·li es titulava *Zona profunda*.

Dani Gil Solés estudia BUP i viu al Centre

LA CAPSA

Viatges organitzats

MONTSERRAT PÉREZ I CREUS

Ja hem tornat de les vacances i tot desfent les maletes, gairebé sense adonar-te'n, et poses a parlar dels teus viatges i de les experiències que has viscut.

Jo vaig optar per fer un viatge organitzat a Itàlia per veure una mica d'art i sortir de la monotonia diària.

La veritat és que vaig viure moltes coses, però també vaig adonar-me dels inconvenients que té viatjar amb un grup organitzat. Des que t'aixeques has d'adaptar-te a uns horaris de menjars i de visites.

En certa manera perds llibertat, no pots, per exemple, perdre una tarda fent tranquil·lament un passeig. Una altra cosa: els guies sempre et porten a unes botigues concretes i si vols comprar més bé de preu, t'has d'escapar i anar sola, si és que l'horari t'ho permet. Un avantatge sí que el té, això d'anar en grup: el grup respon per tu, tens més seguretat, sobretot tractant-se d'una noia. Però el més positiu és que els viatges guiats per gent que coneix el país et fan conèixer els llocs més característics, amb la tranquil·litat de no haver-te'n de preocupar tu.

Montserrat Pérez és administrativa i viu al Barri Llatí

NOTA AL LECTOR

Parlem és una secció oberta a tothom. Els escrits han de tenir una extensió màxima d'un full i mig, amb 42 ratlles, cada una amb 60 espais. La redacció pot escurçar-los si excedeixen d'aquesta extensió. Els heu d'enviar al carrer Conquista, 60 (08912) de Badalona, o els podeu trametre per fax al 484 46 90, o deixar-los a l'impremta Colomenca (Varela) del carrer Major de Santa Coloma de Gramenet.

RETRATS DE COLOMENCS ■ *Joan Vicente*

Joan Vicente va ser el primer i únic director del museu municipal Puig Castellar, creat en 1974 al carrer Camil Rosell. Durant més de 40 anys, ell ha estat un dels grans animadors de la vida social i cultural a Santa Coloma. És promotor de la secció de ciències i estudis del Centre Excursionista Puig Castellar, i té formació totalment autodidacta en arqueologia i ciències naturals. Als 75 anys, Vicente no renuncia als seus ideals, encara que algú pugui pensar que és el prototip d'una mena de gent en vies d'extinció.

JOAN VICENTE. Fundador del Centre d'Estudis de la Natura del Barcelonès Nord

«El disgust és que no s'ha exposat la col·lecció de ciències naturals»

ANTONIO CERRILLO

■ El Centre Excursionista Puig Castellar, als anys 50, era un focus d'antifranquisme?

—«Home, tant com això, no. Les coses s'han d'interpretar. El que passa és que s'ha de veure quines associacions hi havia llavors a Santa Coloma. Durant el franquisme, només es va respectar una associació, que era la cooperativa La Colmena. La gent no tenia més remei que estar a l'esfera religiosa, al Foc Nou, o a la Falange. Llavors, quan es va separar una secció de La Colmena i es va formar el Centre Excursionista, tota la gent que no era franquista va entrar en el Centre.»

—Qui el va fundar?

—«Hi eren Varela, Joan Nebot, Miejimolle, que era una excel·lent persona... També el doctor Vilaseca, que es va dedicar més a les coses d'història.»

—Era gent amb un interès bàsicament per l'excursionisme?

—«Van ser sobretot un grups d'amics. Nosaltres érem el que en Sayrach ha definit com els 'últims romàntics'. Procedíem del camp llibertari. Com que en aquella època no podiem fer activitats socials...»

—Eren gent que durant la guerra eren de la CNT o simpatitzants, oi?

—«No, no. Eren militants de la CNT. Gent que havia estat a la presó, que ho va passar molt malament. Jo mateix vaig estar a la Model i havia estat exiliat.»

—En l'època de la guerra devia ser molt jove...

—«Sí. Els joves de la meva quinta encara van anar a la guerra. Però jo pertanyia a la segona lleva.»

—Se'n recorda, doncs, de la guerra a Santa Coloma?

—«Oi! És clar, que me'n recordo!»

—I quina imatge li queda d'aquella època?

—«No ho vaig veure tot. Jo era un nano, tenia 14 anys, però recordo com cremaven l'església de Sant Adrià, i la de Santa Coloma ja la vaig veure cremada; vaig veure com la gent anava a assaltar la caserna de Sant Andreu.»

—El Centre Excursionista, doncs, acollia gent llibertària...

—«Uns quants vam entrar-hi. El Centre Excursionista va acollir durant la dictadura un bon nombre d'aquests romàntics. Era, sobretot, gent inquieta que volia mantenir el contacte i no fer activitats que estiguessin en contra de la seva ideologia. Una de les activitats primeres va ser el desenvolupament de la llengua esperanto.»

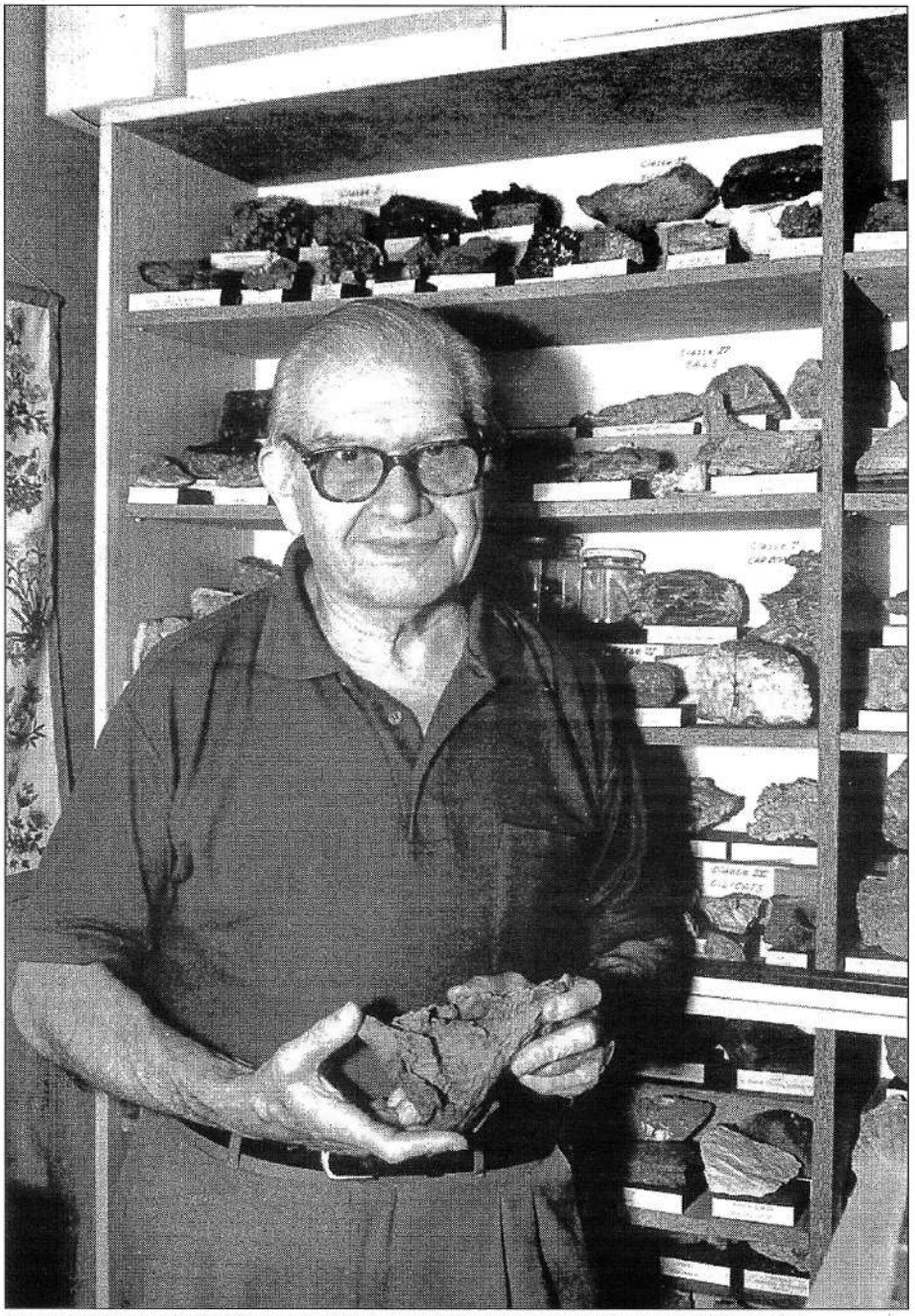

La seva antiga casa és un fantàstic museu-arxiu-biblioteca que acull 25 mil volums i publicacions. Foto: M. ÀNGELS F. SALA.

—Una altra activitat va ser l'arqueologia...

—«Sí. Es va començar amb la neteja del poblat ibèric del Puig Castellar. El creixement explosiu de la població féu que s'obrissin nous carrers i apareguessin nombroses restes arqueològiques, la sepultura dolmènica cova d'en Genís, forns romans al Motocròs i al torrent de les Bruixes... També es van fer estudis de l'entorn: es van fer el primer catàleg de minerals i roques de Santa Coloma, la descoberta de fauna i flora fòssil de la localitat; l'estudi del riu Besòs i del delta. El centre Puig Castellar va començar a treballar precisament per protegir el poblat ibèric del espolis que es feien.»

—Tot això ha tingut un ús didàctic.

—«Aquests coneixements eren passats al Casal del Mestre, que els aprofitava de cara a l'ensenyament escolar, gràcies a l'activitat d'homes com Gironès, Jordana, Didac, Vicente i molts d'altres, i que han seguit també amb Pep Palacio i Alfons Martínez.»

—En 1974, es crea el primer Museu Municipal, vinculat al Centre Excursionista Puig Castellar, al carrer Camil Rosell, que ha estat precedent del nou Museu de la Torre Balldovina.

—«De totes maneres, de municipal, aquell primer museu només en tenia el nom. L'Ajuntament només es féu càrrec del lloguer, aigua, llum i telèfon. Totes les altres despeses anaven a càrrec de col·laboradors. Funcionaven en un règim, per força, d'autogestió. Els col·laboradors es feien càrrec de la consergeria, l'atenció als visitants, les exposicions...»

—Després, amb l'Ajuntament democràtic, es va fer el Museu Municipal de Torre Balldovina. Què va passar amb el material del vell Museu vinculat al Centre Excursionista?

—«Després de moltes discussions es va dir que es faria una sala per a Ciències Naturals, però aquesta sala, després de 10 anys, no s'ha fet. Encara que repetidament diuen que ho faran.»

—Quin material va passar a la Torre Balldovina?

—«Tot el material de les vitrines però no s'ha exposat, ni s'ha aprofitat degudament. Els disgust que tenim és aquest.»

—I a on és?

—«Ara és en un semisoterrani dintre del mateix museu.»

—I quines col·leccions hi havia?

—«De tot. Geologia, paleontologia, biologia. La vessant antropològica era molt completa.»

—Vostè va ser director d'aquell primer museu...

—«Sí, director en funcions. Al juny del 74 es va obrir i vaig estar-hi fins que es va inaugurar el Museu de la Torre Balldovina.»

—Era funcionari de l'Ajuntament.

—«No, no. Mai he estat funcionari.»

—Ah, simplement cobrava un sou?

—«No, no cobrava cap sou. Jo sempre he pagat de la meva butxaca i continuo fent el mateix ara.»

—Vostè pensava que totes aquestes col·leccions s'exposarien, però no ha estat així. Per què?

—«Ah, no ho sé. Els ho hauries de preguntar a ells.»

—Quines son les peces no exposades que tenen més interès?

—«És el conjunt. Una bona part de les col·leccions van ser comprades per mi. Tal com faig ara al Centre d'Estudis de la Natura.»

—Hi ha alguns materials de Santa Coloma especialment valuosos?

—«No, el que passa és que són els únics que en tenim.»

—Quina importància ha tingut el centre Puig Castellar per promoure l'interès pel medi ambient?

—«Des de fa anys ha fet la Festa de l'Arbre; la neteja del poblat ibèric que feien també era en certa manera una tasca de conservació, i després el col·lectiu ciutadà ha treballat sempre per la neteja de fonts...»

RETRATS DE COLOMENCS ■ *Joan Vicente*

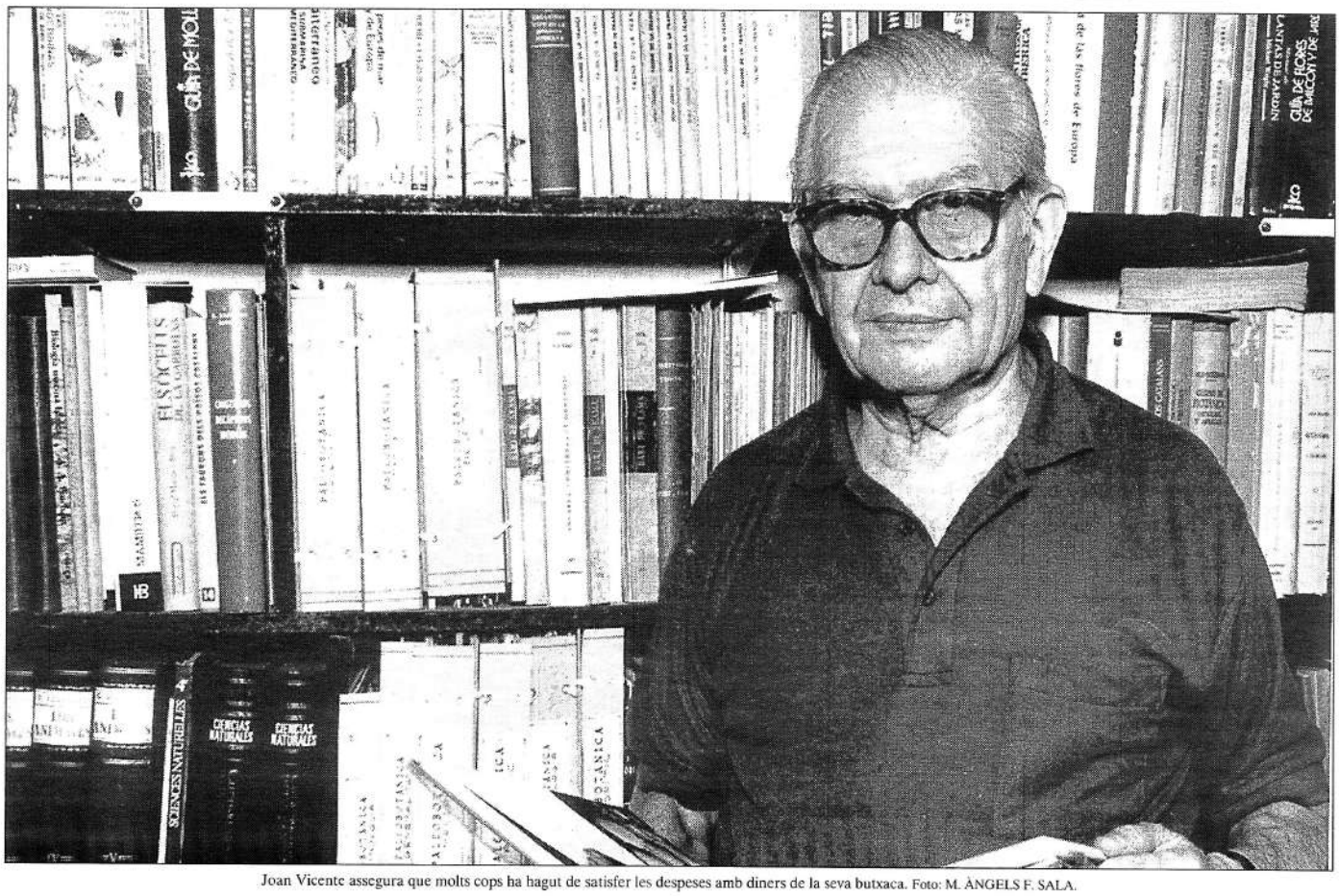

Joan Vicente assegura que molts cops ha hagut de satisfer les despeses amb diners de la seva butxaca. Foto: M. ÀNGELS F. SALA.

«La revolució l'hem de fer dintre de nosaltres mateixos»

A.C.

■ Posteriorment, va fundar el Centre d'Estudis de la Natura del Barcelonès. Quin és l'objectiu d'aquest centre?

—«Lògicament, és dedicar-se als temes de la natura, perquè el Museu de Torre Balldovina no fa res d'això. Per això es va fer el Centre d'Estudis de la Natura, perquè el Museu de Torre Balldovina està condicionat per l'Ajuntament a fer principalment treballs relacionats amb divulgació, però nosaltres sempre havíem treballat en investigació.»

—Quines publicacions editen?

—Les publicacions del Centre d'Estudis, sobretot el Butlletí, han sortit sempre, puntualment, malgrat l'encariment desorbitat dels costos i la reducció dels ajuts. També editen els *Quaderns de Natura i de l'Home*, de caire metodològic i experimental; el butlletí de la secció d'astronomia i les revistes de medi ambient i naturalia, de caràcter divulgatiu i pedagògic. El Butlletí del Centre d'Estudis està molt ben acceptat pels mitjans científics, i la tasca de preparació i divulgació ha seguit un bon ritme des que tenim nou local. A més a més la biblioteca d'Ecologia l'hem convertida en una biblioteca pública.»

Estada a la Model

—Tornem a parlar del Centre Excursionista Puig Castellar al franquisme. Van poder fer les activitats sense problemes?

—«No. Tingues en compte que jo en el any 55 vaig estar a la presó.»

—Per què?

—«Acusat de propaganda anarcosindicalista. Després de vuit mesos a la Model, vaig continuar les activitats al Centre Puig Castellar, com si no pasés res.»

—I manté encara la ideologia llibertària?

—«De moment, no n'he trobat cap altra de millor. Però no creguis que estic pel fanatisme. De totes maneres, en el centre mai havien fet propaganda de ningú. La colla de gent llibertària, quan parlaven de coses llibertàries, en parlaven fora. Jo, sempre, tant al Museu com arreu a on he estat, he volgut la unitat de la gent.»

—La convivència amb el franquisme, doncs, va ser difícil.

—«Sí, ja ho crec. Has de pensar que simplement fent l'esperanto la policia ens venia a casa, perquè ens escrivíem amb països de l'Est.»

—Encara creu en l'autogestió?

—«És clar, el que nosaltres fem aquí es autogestió. El Centre Excursionista en part és autogestionari, i com moltes entitats democràtiques.»

—I també en el voluntarisme altruista...

—«El voluntarisme és fructífer, com ho demostra tota la nostra trajectoria i la del Centre Puig Castellar en la millora de l'entorn. Es diu moltes vegades que el món ha de canviar; però si no s'ajuda a formar persones, quina classe de societat es vol construir si es valoren més l'egoisme personal i la rutina que la transformació acreditada per una llarga experiència? O és que un sistema, anomenat progressista, ens continuarà condemnant a sofriments sense límits, perquè al final pugui destruir el treball de dècades, fins a condemnarlo a la nul·litat i la inoperància?»

—Creu que és fructífer, però poca gent fa les coses per voluntarisme.

—«El que passa és que a mesura que la societat es fa més competitiva, predomina la gent jove marginada, i aquesta el que intenta és guanyar un duro allà a on sigui. La gent jove està en unes condicions molt precàries. El que primer necessita l'individu és menjar, és viure; després ja li pots parlar de benestar i d'idees.»

—També diu que no s'està contribuint a formar persones noves...

—«És que avui en dia la societat capitalista només permet desenvolupar els elements que li són útils. Només aquests troben col·locació i feina. Fins i tot els partits polítics i els sindicats, excepte la CNT, estan fent la jugada al capitalisme. Només l'anarcosindicalisme vol fer una revolució.»

—I vostè pensa que és necessari fer un revolució?

—«És que el terme *revolució* té moltes interpretacions. La revolució l'hem de fer dintre de nosaltres mateixos. La gent és bruta i egoista i ha de ser neta i solidària. Els polítics ho diuen pero ho diuen des d'un lloc per anar vivint. Els polítics viuen del poble, nosaltres vivim pel poble. Som diferents. Per això divergim. Tot això et sona com a música del diable. Clar, tu estàs format amb ells.»

—Ah, bé, no, no.

—«Clar, tu ets un fill de la transició.»

—Quin és el seu projecte futur?

—«Fa més de cinc anys que el Centre d'Estudis de la Natura va presentar a l'Ajuntament el projecte d'una institució d'història natural, amb un edifici que contingués dependències dedicades a la recerca i a la divulgació, amb els seus laboratoris de geologia i biologia, i uns observatoris astronòmic i meteorològic. Es tractaria de fer una institució que podria ser la seu del voluntarisme naturalista i del medi ambient.»

—Els grups ecologistes cada vegada tenen més influència a la societat...

—«Però quins són els ecologistes que hi influeixen? Les organitzacions no governamentals, que són les que marquen la pauta, perquè l'ecologisme polític i que està dintre dels estaments no fa res més que justificar els corrents econòmics tradicionals.»

—Com veu l'interès pel medi ambient avui en dia a Santa Coloma?

—«Actualment, el treball que fan el centre Puig Castellar i també la regidoria de Medi Ambient de l'Ajuntament es pot dir que és positiu. Hi ha molta preocupació pel Besòs, per les muntanyes que ens envolten i, sobretot, per la neteja dels carrers.»

—Què pensa que s'hauria de fer amb aquesta casa seva, plena de llibres i col·leccions...

—«Tot això ho poso a disposició del Centre d'Estudis de la Natura. Però el meu objectiu seria que tota aquesta obra que he desenvolupat tota la vida fos fructífer. Em sabria greu que tot això anés parar a un magatzem i que no s'utilitzés. Seria el fracàs total de la meva obra. Tot aquest material s'està podrint i jo m'estic morint. Aquesta és la veritat. Seria un crim desaprofitar tot això.»

LES FRASES

«El meu objectiu seria que tota aquesta obra que he desenvolupat tota la vida fos fructífer. Tot aquest material s'està podrint i jo m'estic morint»

■■■

«A mesura que la societat es fa més competitiva, predomina la gent jove marginada; els joves estan en unes condicions molt precàries»

■■■

«Es diu moltes vegades que el món ha de canviar; però si no s'ajuda a formar persones, quina classe de societat es vol construir?»

■■■

«Els polítics viuen del poble, nosaltres vivim pel poble. Som diferents. Per això divergim»

RESUM MENSUAL ■ *Agost i setembre*

XAVIER LUIS RODRÍGUEZ

■ Som de nou amb els amics lectors. Esperem que hagin pogut fruir d'unes bones vacances, els més afortunats; coneixent l'ampli món, uns nous horitzons. Els altres, amb la platja, la muntanya, o anant al poble. O potser, havent-se quedat a Santa Coloma, hauran aprofitat les bones comunicacions per conèixer Catalunya; o, estant tan a la vora de Barcelona, per anar a museus, al teatre, als parcs, veure edificis de Gaudí o anar de marxa al Port Vell.

Aquí mateix, a Santa Coloma, hem pogut fruir tots plegats de la festa major d'estiu.

Aquest any ha estat més modesta que altres anys però, així i tot, ha tingut actes prou interessants. Com tots els anys se'ns va presentar el dilema: què faig?

Vaig a escoltar els boleros de la Lucrecia o a disfrutar dels balls tradicionals del Tradicionarius? A les havaneres o al rock dels anys seixanta de Los Mustang?

Que coincideixin coses que t'agraden és un problema, a l'hora d'escollir. M'agradaria destacar, per la seva originalitat, imaginació, espectacularitat i savoir faire les actuacions que el grup ZZ va oferir al parc Europa.

La barreja de teatre, de circ i de festa va entretenir i divertir tota la gent que passejava pel parc, impressionada per les baralles d'insectes gegants.

Semblava que fóssim al Festival de Teatre al Carrer, de Tàrrega. Llàstima de fi de festa!, l'espectacle, curiós, d'uns focs sota l'aigua: com més forts eren els focs, amb més força anava caient la pluja!

L'Onze de Setembre, la Diada, hem recordat la nostra identitat com a poble, identitat mantinguda contra totes les adversitats sorgides al llarg de la història: el centralisme borbònic, la dictadura de Primo de Rivera, el franquisme, etc., i les lluites per aconseguir i conservar els nostres drets i llibertats com a ciutadans i ciutadanes de Catalunya.

Uns drets i llibertats de què han de gaudir tots els catalans, hagin nascut o no a Catalunya, un poble integrat per autòctons, per immigrants de la resta de l'Estat espanyol i els nouvinguts d'altres països.

Resta encara molta feina a fer. El poble es construeix dia a dia i, no ens enganyem, la tasca és difícil. Cal acabar amb molts prejudicis i lluitar per un món millor, amb justícia social i convivència.

Aquest mes hi ha hagut també una nova edició de l'Expocoloma, una fira de mostres en què podem veure paradetes que exposen diferents menes de productes, enmig d'actuacions de cantants, de sessions d'hipnosi, de màgia, etc.

Potser la part més temptadora hagi estat la zona dels embotits i pernils, plena d'olors i visions que desperten la gana, o el carrer de la cervesa. Altres anys hi havia llocs dedicats a la roba i a l'artesania hippies. En l'edició present tot aquest aspecte ha estat absent.

En canvi han proliferat les paradetes d'esoterisme. Sembla que en èpoques de crisi el sector de les paraciències, sectes i superstícions tingui futur. Durant l'estiu, el tema de Can Zam ha continuat sent notícia.

El Punt del 25 d'agost publicava un avantprojecte del parc i anunciava la voluntat del l'Ajuntament d'obrir un debat ciutadà sobre aquest equipament. Fa vint anys va començar a expressar-se la reivindicació popular amb l'eslògan *Can Zam per al poble*. L'aspiració era que tot l'espai es convertís en un gran parc urbà. Ara és l'hora que la voluntat de la gent s'expressi obertament i amb força.

I, parlant de Can Zam, hem de dir que s'hi ha tornat a batre un rècord. Si fa uns mesos s'hi feia la sevillana més gran del món, ara s'hi ha fet la sardana més gran. 225 mil persones l'han ballada. Sembla que a Santa Coloma això dels rècords agrada. El diumenge dia 15 milers de persones van ballar amb les cobles més prestigiosos i van poder veure les actuacions dels Xiquets de Valls. Amb Justo Molinero, damunt l'escenari també hi havia Marta Ferrussola i *Mikimoto*

Acabem l'apunt del mes posant l'accent en el començament del primer curs de la reforma escolar. És un tema que portarà cua. Millorarà la qualitat de l'ensenyament? Estan, els nostres centres, en les condicions adequades? Grama dedica el dossier d'aquest mes a aquest tema. Hi trobareu opinions diverses que conviden a parlar-ne. Grama us ofereix les seves planes perquè pugueu expressar-vos-hi.

Els trabucaires van despertar els colomencs.

Començar el curs amb la festa major

El pregó del periodista Josep Cuní va donar la festa major per començada, malgrat que el seu discurs el van boicotejar un grup d'esquàters colomencs. Tot i l'inici accidentat, la festa va transcórrer durant tres dies de manera intensa i viva. La pluja no va aconseguir aigualir les celebracions i tot i que els focs artificials els va passar mig per aigua, van prevaldre les ganes de passar-ho bé.

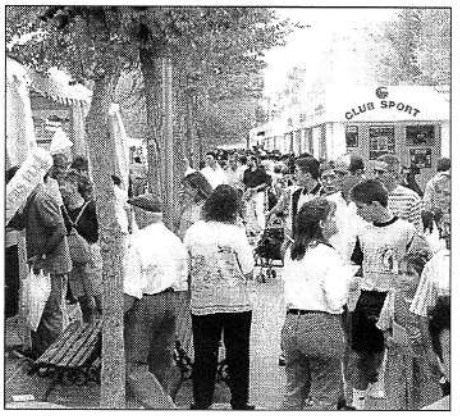

Expocoloma va despertar l'interès de molts colomencs.

Expocoloma, cap a la fira comercial

La vuitena edició d'Expocoloma ha passat amb èxit de participació i algunes novetats, com ara la fira d'esoterisme. Expocoloma consolida la seva presència en sòl colomenc però no amaga les intencions de convertir-se en un certamen d'àmbit comarcal. Les empreses i indústries colomenques tenen l'oportunitat de mostrar la seva feina durant uns dies, i fer negoci.

PREPARA EL TEU FUTUR

INFORMÀTICA i GESTIÓ

CURSOS

• INFORMÀTICA
• PROGRAMACIÓ
• COMPTABILITAT INFORMATITZADA
• GESTIÓ ADM. INFORMATITZADA
• MECANOGRAFIA PER ORDINADOR

CARACTERÍSTIQUES

• GRUPS REDUÏTS
• UN PROFESSOR PER A CADA GRUP
• DE DILLUNS A DIVENDRES i DISSABTES
• HORARIS: MATINS, TARDES i NITS

CARNET JOVE Aquí, sí.

videocument

Av. Generalitat, 5 · SANTA COLOMA DE GRAMENET

tel. 385 64 11

INFORMÀTICA BETULO

TENIM LA SOLUCIÓ AL SEU PROBLEMA INFORMÀTIC

C/ Don Pelayo, 7 (al costat pavelló olímpic)
08915 BADALONA
Tel. 397 99 15
Fax: 397 48 81

24059171150

ELS BARRIS DE SANTA COLOMA ■ *El Fondo*

BARRI DEL FONDO

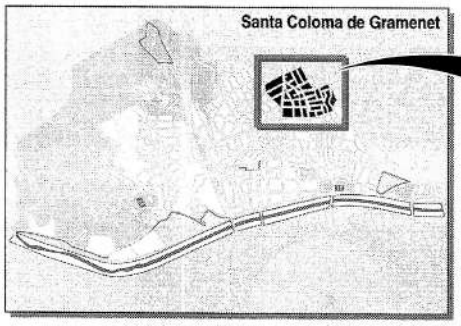

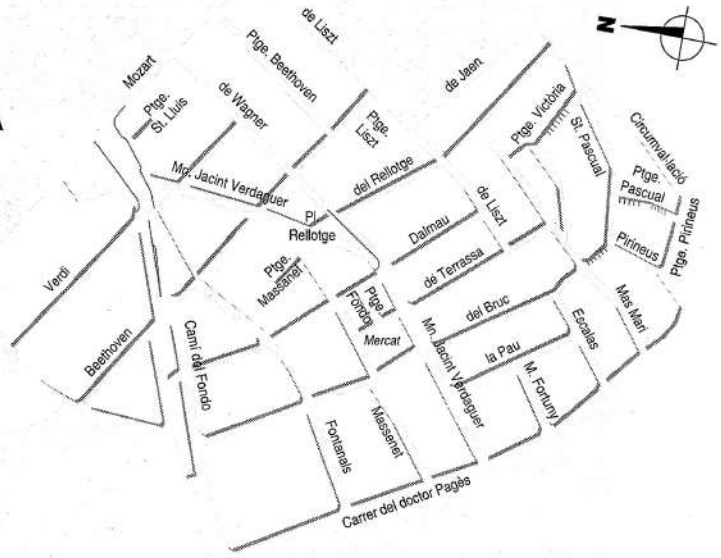

- **Superfície:** 0,2860 km2
- **Nombre d'habitants:** 17.286
- **Límits del barri:** Al nord limita amb el carrer de Mozart; al sud, amb el carrer de Circunval·lació (terme municipal de Badalona) i el passatge Pirineus; a l'est, amb els carrers de Liszt i Jaen; i a l'oest, amb els carrers del doctor Pagès i Sicília.
- **Equipaments i serveis:** Centres d'Educació Infantil i Primària de Wagner, Beethoven, Salvat Papasseit, Rosselló Pòrcel i Mercè Rodoreda; residència d'Aspanide; ludoteca YMCA; Centre d'Assistència Primària del Fondo i casal del barri.
- **Edificis d'interès històric:** –
- **Transports:** metro (línia 1), B-21, B-27, B-28, 800, 35, N-9 i N-10.
- **Entitats:** associació de veïns del Fondo, agrupació de veïns districte VI Fondo, Aspanide, esplai Xicalla, esplai Colomins, associació Arte Cultura Santa Coloma, esplai d'avis del Fondo, grup de dones del Fondo, ACRIMC i esplai YMCA.
- **Festes:** pels volts de Sant Joan.

EL PERSONATGE

Pablo Aragonés Lara va arribar a Santa Coloma fa 29 anys procedent del seu poble natal, la Carlota (Còrdova). Després de viure un temps al barri Llatí, va començar a treballar a una botiga de la plaça del Rellotge, «en el cor del Fondo». Aquí va viure el procés de transformació del barri d'una manera molt directa. En l'entrevista, repassa com va ser aquesta història marcada per les continues reivindicacions i les protestes populars de gran part de la població.

PABLO ARAGONÉS LARA. Veí del Fondo

«El barri del Fondo té un encant especial»

D.S.R.

■ El Fondo va ser un barri conflictiu?

—«Molt conflictiu, però també hi havia una gran amistat i molta unió. Possiblement ara hi ha més fredor en aquesta relació amb la gent.»

—De cara a l'exterior, aquesta conflictivitat li ha creat mala fama, al barri?

—«En el seu moment sí que tenia mala fama. Avui en dia és tot el contrari: aquest és un barri modèlic. Amb tot, podia haver estat millor si s'haguessin construït els carrers més amples i tingués més equipaments. Possiblement sigui un dels millors barris de Santa Coloma.»

—La gent de l'estima.

—«Jo mateix visc al barri Llatí, però el meu barri és el Fondo. Aquest barri té un encant especial que t'atrau.»

—El principal problema del Fondo va ser el creixement urbanístic desmesurat?

—«Efectivament. El barri va créixer i s'edificava sense ordre. He conegut la desgràcia de veure com s'inundaven els baixos quan plovia una mica, per falta d'una previsió.»

—Per què va ser tan maltractat el barri?

—«Els meus amos, per exemple, van comprar aquest local com un lloc d'esbargiment per sortir d'un lloc atapeït de gent com era Poblenou. En pocs anys, però, vam venir de totes les parts d'Espanya i es va haver d'edificar i de fer malbé el barri.»

—Què tenia el barri del Fondo que va aglutinar el moviment de protesta de la ciutat durant el final de franquisme?

—«Hi havia una sèrie de persones del barri que portaven una mica el timó del vaixell. Gràcies a aquestes persones i al suport de la gent això va tirar endavant.»

L'església i el Fondo

—La parròquia de Sant Joan Baptista va ser alguna cosa més que un centre religiós...

—«Sí, per descomptat. Era un centre on els joves de la nostra edat teníem un nucli per poder-nos reunir: fèiem balls, xerrades, excursions... El nucli de les meves amistats provenen totes d'aquí, a través dels Amics del Fondo, que estàvem a la parròquia.»

—I que van significar els denominats Grupos Autónomos (GA)?

—«Personalment sempre he estat desvinculat d'aquests grups i dels partits polítics. La meva tasca ha consistit en estar al costat de les reivindicacions del barri, sense cap afiliació.»

—Com va viure personalment la lluita per l'ambulatori?

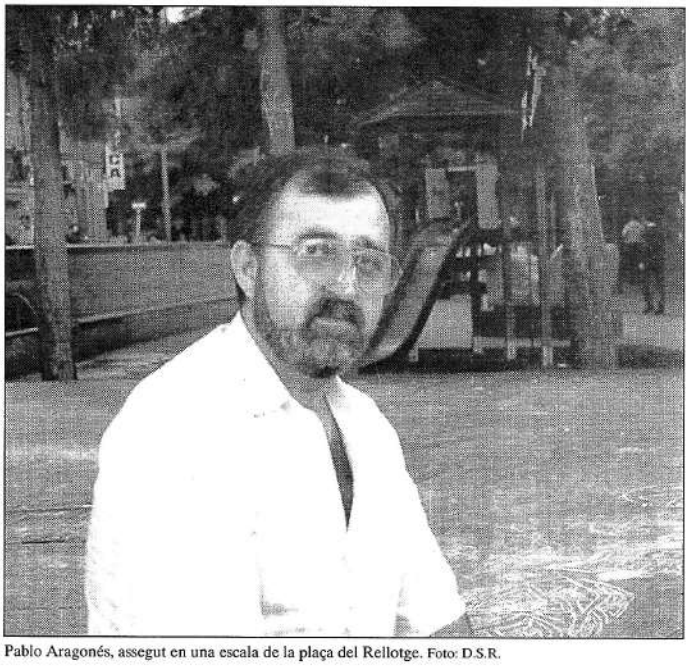

Pablo Aragonés, assegut en una escala de la plaça del Rellotge. Foto: D.S.R.

—«En aquella època jo era molt jove: tenia 14 anys. Recordo que ho vaig viure amb molta por, perquè la policia et podia agafar en qualsevol moment. La meva mare em tenia prohibit sortir de casa i havia de tornar correns de la feina.»

El balanç

—L'ambulatori va ser el primer triomf del poble davant l'Ajuntament?

—«Sí, va ser com un estendard de la lluita del poble.»

—Què destacaria de tots aquells anys de lluita al Fondo?

—«Personalment em quedaria amb la lluita dels semàfors, de l'escola pública i dels solars.»

—I què ha quedat de tot això en el barri?

—«Ara existeix més fredor entre els veïns, perquè vivim més còmodes. A més, tenim uns serveis que abans no teníem.»

—I com veu el futur del barri?

—«Molt bé, sobretot per la rambla del Fondo, perquè per poder modificar la resta del barri faria falta que vingués un terratrèmol o una ajuda econòmica molt important.»

ELS BARRIS DE SANTA COLOMA ■ *El Fondo*

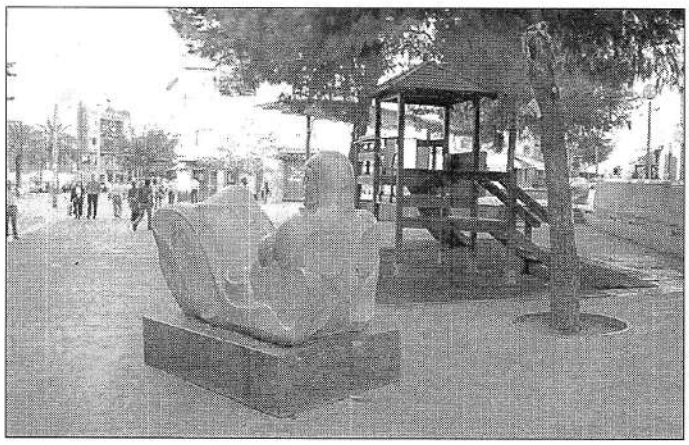

Si hi ha algun símbol que caracteritzi el barri aquest és, sens dubte, la plaça del Rellotge, que es va fer l'any 1986 dins el projecte conegut com a Via cívica del barri del Fondo. Aquesta obra, que va suposar la recuperació de 4.000 metres quadrats d'ús públic, va dotar al barri d'un gran espai peatonal. Des de fa uns anys també hi ha instal·lada una escultura de grans dimensions, de més de dos metres i mig de llarg per un i mig d'alt, que és la que es veu a la foto.

L'arribada de la línia I del metro al barri del Fondo ha estat un dels canvis més significatius que ha patit el barri en la dècada dels 90. A més, altres zones properes de Badalona també es veuen beneficiades per aquesta obra d'infraestructura que funciona des de mitjan de l'any 1992. El metro havia arribat a Santa Coloma el 21 de desembre de 1983, després de deu anys de reivindicacions, dos quilòmetres més de línia i una inversió de 1.348 milions.

Els pisos per als afectats pel pla especial de la Rambla del Fondo són la nova cara del barri, que a poc a poc s'obre a la resta de la ciutat per la rambla de Sant Sebastià. Abans de final d'any s'hi instal·laran els primers veïns afectats. Els pisos que també s'han de fer al solar de la Figuera, tocant al carrer d'en Dalmau, completaran la primera part d'aquest canvi de fesomia.

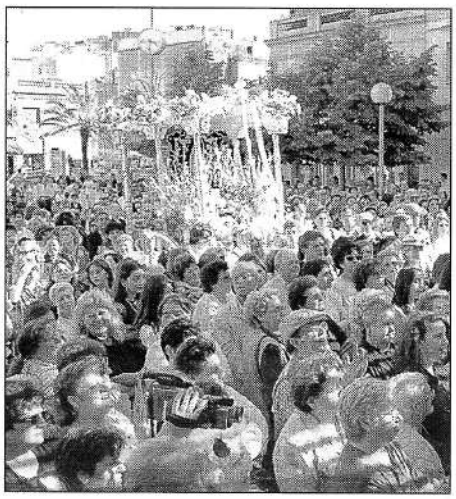

La gent. Els prop de 17.300 veïns del Fondo fan d'aquest barri el més poblat de Santa Coloma, conjuntament amb el de Riu Sud. A més, els veïns participen força activament en la majoria d'actes que s'organitzen durant l'any. Un exemple clar és la celebració de la sortida de la Romeria —foto—, que omple la plaça del Rellotge de veïns disposats a peregrinar fins a Montmeló.

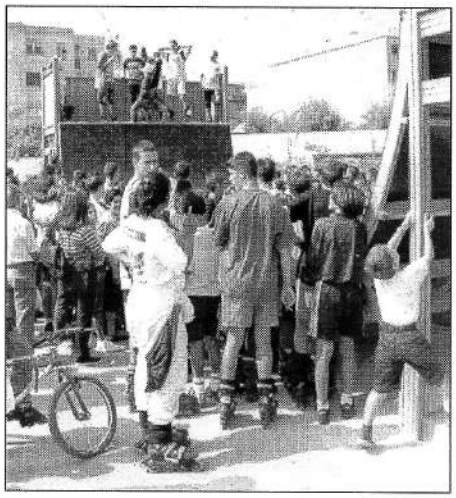

El pla especial de la Rambla del Fondo preveu que en aquest espai —l'antic camp de futbol de la Grama— s'hi faci una piscina coberta. Mentre l'Ajuntament espera que arribin els diners des de les administracions supramunicipals, els responsables polítics han decidit fer-hi un petit parc i posar una pista per a *rollers*, que es va inaugurar el 15 de setembre. / Text i fotos: D.SAURA RAMIRO.

És, sens dubte, el barri de la ciutat que canviarà més en els pròxims anys. No en va, ja ho està fent ara. El pla especial de reforma de la Rambla del Fondo és el causant d'aquesta reordenació que no s'acabarà fins ben entrat l'any 2.000. Aconseguir baixar el nivell de densitat de població i fer zones verdes —millorar la qualitat de vida, que diuen els polítics— són els principals objectius. Tot i això, la zona alta del barri, la que toca a Badalona, continua encara força degradada.

El canvi de cara del Fondo

El pla especial preveu reordenar completament la zona del camí del Fondo i canviar la fesomia del barri

D.SAURA RAMIRO

■ Parlar del barri del Fondo és fer-ho de densitat de població. Tot i que no és la zona de la ciutat amb més nombre d'habitants per quilòmetre quadrat —la superen Can Mariner, Santa Rosa i el Llatí—, l'estructura del barri fa que es tracti d'una zona visualment atapeïda de pisos. Amb aquest condicionant, l'Ajuntament va engegar al 1992 el pla especial de la Rambla del Fondo, que preveu trencar amb l'actual cul de sac en què l'especulació urbanística de l'època franquista va convertir el barri.

La solució per arreglar aquesta situació va ser clara: *obrir* el barri per la meitat amb una gran avinguda que passés pel camí del Fondo i anés a parar a Montigalà. A més d'aquesta gran avinguda, l'Ajuntament va projectar unir-la amb la rambla de Sant Sebastià. D'aquesta manera, Santa Coloma queda travessada pel mig amb un gran passeig. Actualment, ja està executat el nexe d'aquestes dues vies, però encara han de créixer per tots dos costats.

L'execució d'aquest projecte urbanístic, possiblement el més important que té ara la ciutat després de Can Zam, comportava la necessitat d'expropiar un gran nombre de veïns del Fondo. En aquest cas, però, les tradicionals reivindicacions populars que van caracteritzar el barri del Fondo van deixar pas a la negociació per aconseguir un conveni que satisfés tant els veïns com l'Ajuntament. Es va crear una associació d'afectats que va vetllar pels interessos del veïns, que havien de ser reallotjats en la mateixa zona.

Feina per fer

A banda de les 36 famílies que s'instal·laran en els pisos que hi ha al Camí del Fondo i al solar de la Figuera —pròximament començaran les obres—, la resta dels veïns s'ubicaran en els habitatges que es construiran entre els carrers de Mozart i Beethoven. Aquests pisos seran la façana del futur parc de 1.500 metres quadrats, que es convertirà en el *pulmó* del barri. L'antic camp de la Grama canviarà la sorra per la gespa. A més, en aquest indret està prevista la construcció d'una piscina coberta. Aquestes reordenacions, que en principi haurien d'estar enllestides l'any 2004, canviaran completament la concepció del barri i el connectaran directament amb Montigalà. D'aquesta manera s'obrirà una nova via directa per a vehicles i vianants.

Aspanide, els altres afectats

D.S.R.

■ Però els veïns no han estat els únics afectats pel pla especial de la Rambla del Fondo. L'Associació de pares de nens i adults deficients (Aspanide) de Santa Coloma també va haver de deixar casa seva —una torre amb un jardí al voltant— per donar pas al projecte urbanístic. Durant gairebé dos anys, l'entitat de la ciutat ha estat a l'antiga escola Wagner oferint els serveis de residència i centre de dia. S'hi van haver d'invertir prop de 20 milions de pessetes per acondicionar aquest equipament a les noves necessitats. A partir del més d'octubre, Aspanide tornarà al mateix solar que fa dos anys. Ara, però, ha canviat de casa. Un complex social de tres plantes i molt més ben equipat que l'antiga torre que tenien servirà perquè l'entitat pugui ampliar els seus serveis.

I és que l'entitat s'ho ha guanyat a pols. Els integrants de la junta directiva han aconseguit que el Ministeri d'Assumptes Socials aporti 50 milions per al nou projecte; que l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials (ICASS), que depèn de la Generalitat, en posi 42,5 i que la Fundació ONCE n'inverteixi 25. L'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet aportarà la quantitat necessària que falti per cobrir la totalitat del pressupost global, que inicialment és de 157 milions de pessetes. L'escola Wagner, que ha ocupat durant 24 mesos, passarà a ser el futur centre cívic del barri.

LA TRANSFORMACIÓ D'UNA CIUTAT ■ *El barri del Riu Nord*

Dues imatges ben diferents d'un mateix espai de Santa Coloma transformat pel pas dels anys. Fotos: GRAMA.

De l'església vella de Santa Coloma a la parròquia de Sant Josep Oriol

CARMINA POYATO FERNÁNDEZ

Fa una trentena d'anys que vaig arribar a Santa Coloma, al barri del Riu Nord, precisament quan ja s'havia enderrocat l'antiga església i s'hi estaven fent les obres de construcció de la nova parròquia de Sant Josep Oriol.

No vaig tenir ocasió de conèixer l'antic edifici barroc. Només les pedres tallades que es conserven a l'actual església de Sant Josep Oriol i un arc, que em sembla que està desmuntat a l'hort de l'Església Major.

El primer record que tinc de la nova parròquia va ser amb motiu del bateig de les meves filles. Mossèn Trias havia aconseguit preservar uns quants metres de terreny a l'entrada de l'església per fer un jardinet molt agradable que servia d'atri. Al bell mig, hi havia un petit avet que creixia esplendorós.

El jardí estava afectat pel pla d'urbanisme que ampliava l'avinguda de Francesc Macià. La tanca que cercava el jardí —deien— treia la visibilitat i era perillosa per als vianants i també per al trànsit rodat. S'havia de desfer el jardí i convertir la seva superfície en una àmplia vorera.

Malauradament, però, la manera com es va dur a terme aquesta feina va ser molt desagradable, per la violència amb què un grup de gent del barri va arrencar i treure aquell avet tan bonic, com a signe de presa de possessió d'aquell espai.

D'aquell jardí només queden tres o quatre arbres, entre els quals hi ha el gran xiprer. Llàstima que es podria haver reservat uns quants metres d'aquell jardí, donat que actualment la vorera sovint serveix només com a aparcament de motos.

Em sento membre de la parròquia encara que actualment no faig cap tasca en l'espai físic parroquial. M'ha preocupat sempre, però, donar un nou estil en les tasques que m'han encomanat perquè tots podem fer Església en el nostre medi i amb la nostra feina.

Amagada entre els arbre hi queda la sala polivalent Xavier Valls, que l'Àrea Cultural Oriol va construir sobre la planta baixa dels despatxos parroquials.

Aquesta associació la van fundar l'any 1979 Josep Lluís Socías —anterior rector de la parròquia— i un grup de gent del barri i de fora amb ganes de fer coses. Amb les seves activitats cíviques ha volgut aportar el seu gra de sorra per tal d'«ajudar a construir una societat més justa, harmònica i solidària», com diuen els seus estatuts.

(Carmina Poyato Fernández és administrativa i viu al Riu Nord.)

COLOMENCS NOUVINGUTS ■ *Bosnians*

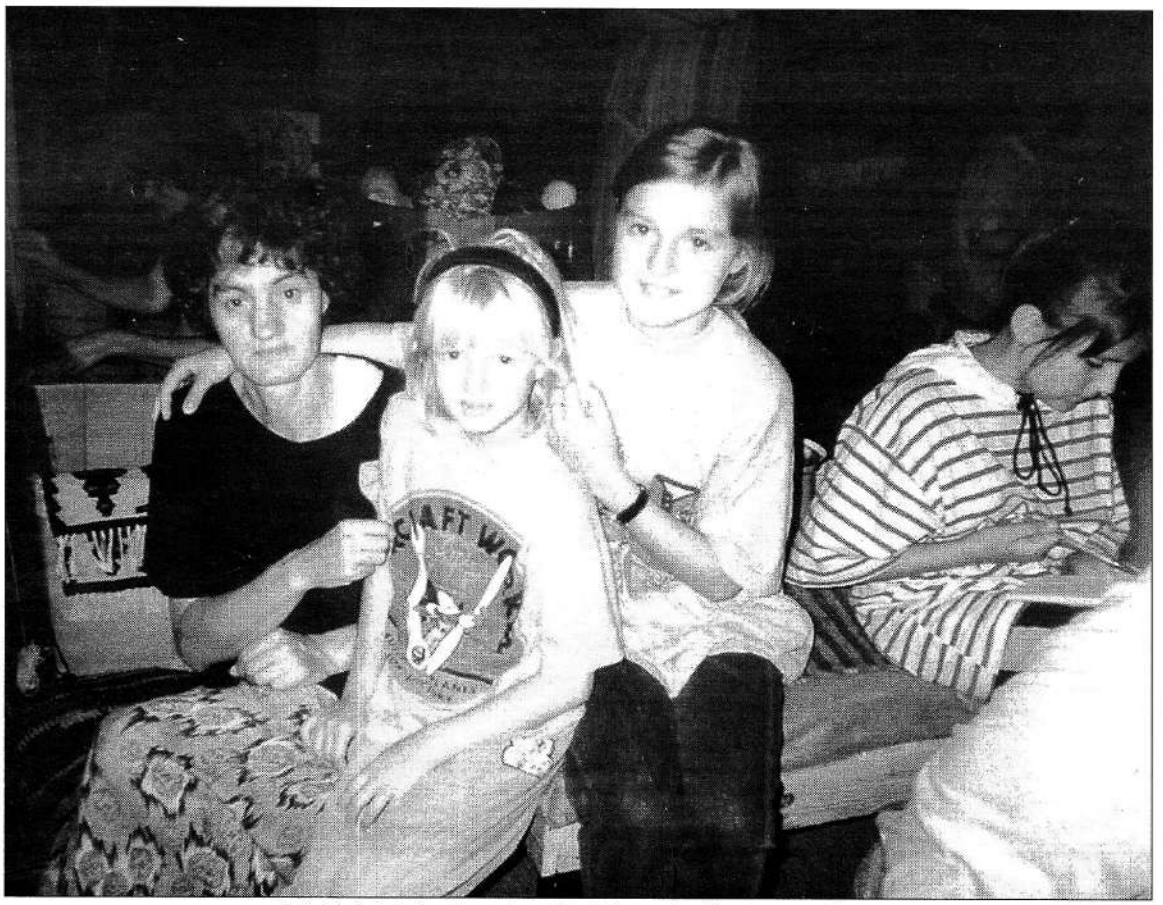

Refugiada de Srebenica, al centre de treball amb les seves dues filles. Foto: ALBA GÓMEZ.

A Tuzla la guerra no ha fet els estralls materials com a altres ciutats de Bòsnia, la seva situació no és comparable amb la de Sarajevo, Mostar o Banja Luka. La ciutat però va veure com des de l'inici de la guerra li eren tallades les rutes naturals de comunicació i de proveïment. El paisatge urbà, força degradat, amb les parets dels edificis plenes d'impacte de bala i metralla, la brutícia als carrers i la nombrosa presència de soldats de l'OTAN manifesten la feblesa d'una pau que no convenç ningú.

Bòsnia, la mort d'un ideal

La ciutat de Tuzla segueix essent l'exemple de convivència multicultural

ALBA GÓMEZ

■ Tuzla, al nord-est de Bosnia-Herzegovina, és una ciutat de tradició minera. El seu nom vol dir «salines». Abans de la guerra tenia uns cent-deu mil habitants i la integració de les comunitats nacionals era un fet: musulmans, croats, serbis i iugoslaus, vivien en harmonia i formaven sovint matrimonis i famílies mixtos, sense que a ningú li importés l'origen ètnic del seu veí. És per això que l'enfrontament entre les diferents comunitats no s'arribà a produir mai.

Malgrat el duríssim setge que es va aplicar sobre la ciutat, la seva població multiètnica i majoritàriament obrera, va resistir l'ofensiva sèrbia i va rebutjar les tropes que pretenien entrar a la ciutat. Així va esdevenir una de les ciutats més segures per a aquells que fugien de les neteges ètniques de Srebenica, Zvornik i Brko. Avui els refugiats constitueixen una part molt important de la població. A Tuzla hi ha dos centres de treball per a refugiades de Srebenica. Van arribar-hi després de la matança, la neteja ètnica que es va aplicar sobre la població masculina jove i adulta. Totes aquestes dones, doncs, han perdut llurs marits i fills. «Aquest és un centre de treball perquè aquestes dones puguin ajudar-se econòmicament, però alhora és un lloc de trobada on poden compartir llurs experiències i sentiments», explica la directora, mentre totes plegades es prenen una tassa de *kafa*, cafè turc. Després tornen a la feina davant d'uns enormes telers on realitzen unes estores que són autèntiques obres d'art.

Cada dia, a les vuit del matí, el mercat a l'aire lliure comença a bullir d'activitat, les parades s'omplen de productes domèstics i d'alimentació. La fruita prové majoritàriament d'Itàlia i d'Espanya. Grans sacs de *paprika*, pebrots grocs, jeuen a terra tot esperant algun client que no arriba, al mercat li manca el més fonamental: compradors.

La gran davallada del nivell adquisitiu i els baixos salaris no permeten comprar més que allò més imprescindible per sobreviure. L'escassetat afecta tot el gruix de la població. Les famílies es vénen sovint objectes personals i domèstics per aconseguir uns quants *dinars* extres.

Les restriccions d'aigua són diàries i l'electricitat tampoc arriba a tot arreu. Tot i així, la ciutat ha retornat a una certa normalitat. També hi ha racons on la guerra no es podrà esborrar mai, com a un dels carrers més cèntrics, on hi ha una placa commemorativa dedicada a setanta-cinc persones que van morir per l'esclat d'una bomba. Al davant un quadre amb les fotografies de totes les víctimes i els seus noms. Així és com la guerra adopta cara i ulls i com ens recorda macabrament que les imatges dels telenotícies no eren pura ficció. El pecat de Tuzla, com el de tota Bòsnia, ha estat desafiar els nacionalismes agressius a partir d'un projecte multiètnic i de convivència cultural. Un projecte que s'ha mantingut amb gran esforç dempeus, tot i que la guerra ha provat de mutilar-lo.

Ser jove en temps de guerra

A.G.

■ La Mirna ha viscut tota la vida a Tuzla. Tenia deu anys quan va començar la guerra. L'any passat, va perdre tots els seus amics amb l'explosió de la bomba al centre de la ciutat. Va estar molt de temps sense voler fer nous amics i no es treia del cap la idea que ella també hi podia haver deixat la pell. Ara va a un casal de joventut el *TTC Telex*, a aprendre a tocar la guitarra. Hi ha joves de dotze a disset anys i ha conegut gent nova. S'hi fan activitats, classes de música, tallers, partits de bàsquet i concerts. «L'existència d'aquesta mena de centres és important, perquè les activitats que hi fem són força atractives i eviten que aquests joves s'estiguin pels carrers, desocupats, sense diners i en perill de convertir-se en marginats o delinqüents», diu un dels professors de música.

La Hamra és avui la millor amiga de la Mirna. Es van conèixer al casal.

Totes dues parlen de la guerra amb una certa normalitat, com si haguessin convertit l'horror en una cosa quotidiana. «La guerra ens ha fet tornar bojos a tots, no hi ha gairebé ningú que no hagi perdut algun familiar o amic», diu l'Hamra en un anglès senzill i fluid.

Quan el centre és tancat es troben davant del teatre. Hi ha almenys una cinquantena de nois i noies. Tots fumen.

El tabac va ser un bon remei durant la guerra per a fer passar la gana, i moltes mares donaven als seus fills, després del plat de sopa i el tros de pa pertinent, un cigarret. Els adolescents han madurat molt en poc temps, les seves cares d'infants contrasten amb una aparença rebel i una mirada escèptica d'entre esperança i tristesa. La guerra, però, no ha aconseguit dil.luir els seus somnis, la Mirna serà una famosa estrella del *rock*. L'Hamra vol viatjar i conèixer diferents països.

Ara, però, no és fàcil moure's de Bòsnia i encara menys sinó es té el passaport. Aconseguir-lo pot arribar a costar mil *Dinars*, unes vuitanta-cinc mil pessetes.

Malgrat tot, els joves parlen poc del futur, l'experiència els ha ensenyat a no confiar-hi gaire.

Esperada pau

ALBA GÓMEZ ESCUDERO

Bòsnia està exhausta després d'una guerra massa llarga i massa absurda. S'hi respira un fort sentiment de decepció pel paper jugat pels països veïns i pels Estats Units, que molt lluny d'ajudar a resoldre els problemes de fons del conflicte, sovint han tendit a complicar-lo. La població s'ha sentit abandonada, oblidada i impotent davant d'una situació que no ha triat. Els desastres d'una guerra fratricida són inquantificables. És difícil imaginar-se des d'aquí què és un morter, un franctirador o un parc convertit en cementiri. Les mines plaguen un paisatge bellíssim, i es desconeix el nombre d'amputacions que provocaran en els propers anys, de moment la única solució a curt termini és deixar anar conills que les facin esclatar.

El tractat de Dayton ha servit per asserenar consciències, però la idea d'una pau fràgil i imperfecta es deixa sentir arreu com un eco sord.

Els mitjans de comunicació també han perdut l'interès per Bòsnia. De forma irònica, van ser la violència i la mort les que van convertir aquesta república de l'ex-Iugoslàvia en titular de rabiosa actualitat i ha estat la pau la que li roba el protagonisme dels primers moments.

El paisatge és dantesc arreu, sobretot a ciutats com Mostar o Sarajevo. El pitjor no són les pèrdues materials que en poc temps esdevindran substanciosos guanys econòmics per a les multinacionals que participen en la reconstrucció. El pitjor ha estat i és el patiment, és la por, són les pèrdues humanes i els traumes causats per una guerra, en la qual els perdedors han estat la gent de carrer sigui quin sigui el seu lloc d'origen.

La guerra no s'ha acabat amb el tractat de Dayton. Les resolucions preses aboquen a una situació de divisió emmascarada del territori bosnià, sota una integritat territorial formal. Bòsnia tot i els seus esforços d'unitat, segueix trobant-se sota influència sèrbia i croata, ara amb la benedicció d'un tractat de pau que legitima el genocidi i la conquesta imperialista de Milosevitx i Tudjman. Sota aquestes directrius Bòsnia està condemnada a desaparèixer i l'odi i les rancúnies s'aniràn reproduint fins a generar noves guerres.

L'esquerra europea ha trigat massa a reaccionar i a adonar-se que els sistemes polítics de Sèrbia i Croàcia s'assemblaven massa al feixisme i el perill que això suposava i és per aquest fet que han trigat tant a denunciar-ho. El dramatisme s'accentua quan es considera que a l'ex-Iugoslàvia s'ha posat en joc el projecte multicultural i de mestissatge de tot Europa i que aquest projecte ha fracassat.

(Alba Gómez és estudianta d'història i ha estat aquest estiu en un camp de treball de Bòsnia)

LES ENTITATS ■ *El Centre Excursionista Puigcastellar (CEP)*

Jordi Pujol durant el sopar que va fer el CEP. A l'esquerra, una imatge de l'aplec de la sardana; la varietat d'activitats és una de les característiques del CEP. Fotos: D.S.R.

Té més de 700 socis. I no és cap club de futbol. En aquest any, quan compleix cinquanta anys, és possiblement l'entitat de Santa Coloma que més presència ha tingut al municipi. La seva extensió —està dividida en diverses seccions— la fa abarcar pràcticament tots els àmbits de la vida colomenca. El Centre Excursionista Puigcastellar (CEP), que fins i tot té un llibre propi —*Memòries d'un recorregut*, d'Agustina Rico—, celebra les noces d'or en una de les fases més rejovenides de la seva vida.

La multinacional colomenca

El Centre Excursionista Puigcastellar (CEP) compleix 50 anys en un moment d'expansió de l'entitat

D.SAURA RAMIRO

■ Sota un nom aparentment simple, el Centre Excursionista Puigcastellar (CEP) va molt més enllà. La muntanya és una excusa —l'excusa inicial— que dóna sentit a les activitats d'un grup de colomencs que van molt més enllà de l'exercici de pujar cims. Amb tot, aquest va ser l'argument inicial que va portar a Joaquim Varela (primer president) i Joan Nebot (segon president i creador del logotip de l'entitat) a desvincular-se parcialment de la secció excursionista de la Cooperativa la Colmena i crear el *Centro Excursionista Puigcastellar* (tot junt) *de la Cooperativa la Colmena*. Amb tot, no va ser fins el 1950 quan el CEP va aconseguir deslligar-se de la Colmena i aconseguir un local propi, al carrer de Sant Josep, que encara té.

Les activitats

A partir dels anys cinquanta, el creixement de la ciutat era paral·lel a la consolidació de l'entitat. Aquesta consolidació va lligada estretament al creixement de de les activitats: l'aplec de la sardana, la secció infantil, la fotografia, les classes d'esperanto i els cursos de català —clandestins, evidentment.

Els seixanta, però, no van ser uns anys d'excessiva vitalitat degut, principalment, a la falta d'un relleu generacional que suplís els joves intrèpids que van posar en marxa el centre. Només la secció d'estudis, que se'n cuida de les excavacions i de la conservació del poblat ibèric del puig Castellar —encara ho fan avui—, mantenia l'esperit del CEP, que continuava com un dels pocs punts de Santa Coloma que irradiaven catalanitat en un municipi cada dia més gran. Els objectes del poblat van canviar les vitrines del centre per les del museu Puig Castellar, que va servir de transició fins que es va remodelar la Torre Balldovina. Encara avui es poden veure alguns objectes del poblat a la seu del CEP. A més, l'Ajuntament de Santa Coloma està estudiant la museïtzació del poblat ibèric que hi ha al Turó del Pollo.

Els últims anys

El relleu generacional que es feia necessari als seixanta no va arribar fins a la instauració dels primers ajuntaments democràtics. Va ser aleshores quan, un cop superada l'etapa d'ebullició popular de Santa Coloma —la transició democràtica—, el CEP comença a semblar-se cada cop més al que és ara; es potencien algunes seccions i se'n creen de noves. El Col·lectiu Ciutadà és una d'aquestes. Sens dubte, es tracta d'una de les seccions de l'entitat amb més influència de portes enfora del CEP. Molts dels seus integrants poden presumir de ser els veritables artífexs de què Santa Coloma preservi algun dels indrets que encara té, sobretot a la muntanya. L'ecologisme i la defensa del patrimoni han estat alguns dels seus principals eixos de treball.

No cal oblidar, però, la secció de muntanya, que a més d'una pràctica de lleure col·lecciona fites esportives. Però també hi ha la secció dels Senders GR —que se'n cuida de mantenir 45 quilòmetres de recorregut—, la fotogràfica, la cultural, el grup de joves i l'infantil, que garanteixen el futur del centre. El Patronat Pro Aplec Amics de la Sardana, nascut de la fusió de les dues entitats —tot i que han patit alt-i-baixos considerables—, és l'encarregat de mantenir el folklore dins el CEP. Activitats molt o poc relacionades amb la muntanya però que combinen el sentit colomenc i català. En una ciutat d'escassa activitat industrial, el CEP és possiblement una multinacional colomenca. Possiblement, l'entitat més multi (hi ha nou seccions), més nacional (catalana, és clar) i més colomenca (50 anys d'història l'avalen) de Santa Coloma.

LES ENTITATS ■ *El Centre Excursionista Puigcastellar (CEP)*

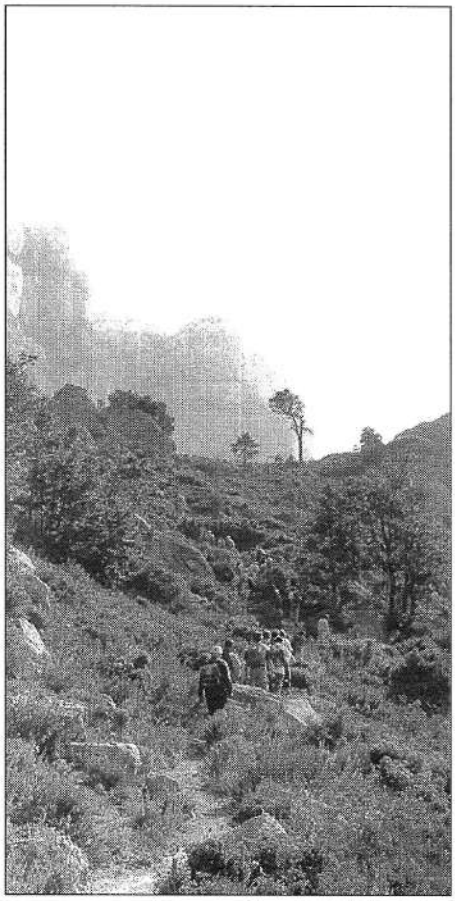

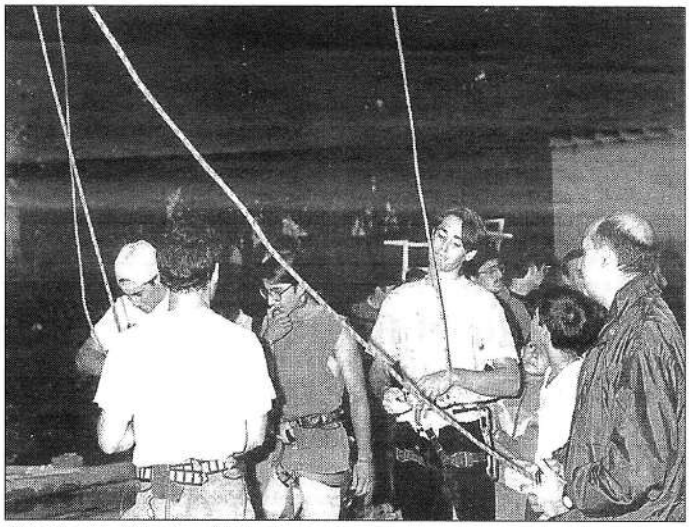

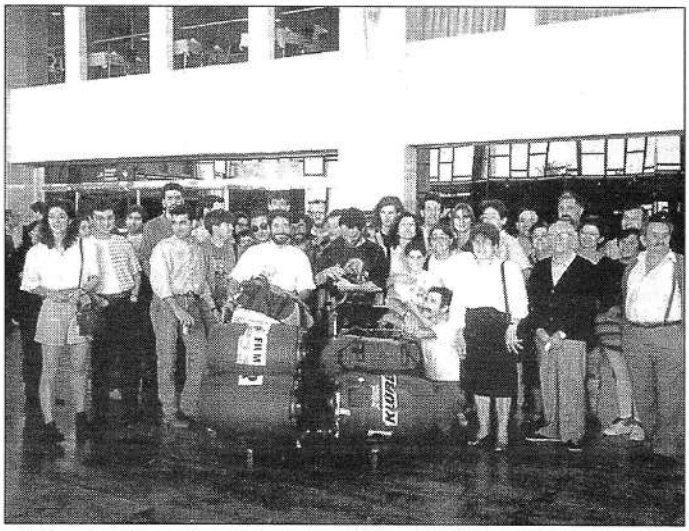

De dalt a baix i d'esquerra a dreta, els participants a l'excursió al Cau d'en Genís, a l'octubre de 1995; una sortida a la Morera del Montsant; l'auca que va fer el Col·lectiu Ciutadà sobre el Besòs; la inauguració del rocòdrom de Can Zam, al maig de 1995; i la rebuda a l'aeroport de l'expedició al Cho Oyu. Fotos: ARXIU DEL CEP.

FAUNA URBANA DE SANTA COLOMA ■ *Els gossos*

Els gossos de Santa Coloma han de patir la incomoditat que representa viure reclosos entre les quatre les parets d'un pis sovint massa petit. Fotos: M. FRANCISCO. / O. LLADÓ. / M. PORTA.

Els millors amics de l'home no han trobat a Santa Coloma el seu paradís a la terra. Ni a Santa Coloma ni a qualsevol altra ciutat massificada, farcida de pisos de menys de setanta metres quadrats amb un balcó escanyat. La manca de grans espais verds encara complica més l'existència dels gossos de ciutat, que han de conviure amb famílies senceres en habitatges pocs amplis. Tot i això, l'amor dels colomencs pels animals és més que un tòpic. A la ciutat hi ha censats més de 1.000 gossos.

Els millors amics dels colomencs

Santa Coloma té més de 1.000 gossos censats tot i que no es tracta d'un municipi amb grans espais per als animals

MARTA MEMBRIVES

■ El cens de gossos de Santa Coloma té inscrits a hores d'ara més de 1.000 animals. Tot i això, l'Ajuntament té constància que hi ha un nombre important d'animals que estan sense censar. La regidora de Medi Ambient, Begoña Bellette, assegura que «la majoria de ciutats tenen censats dues terceres parts dels animals que hi ha». El procés de renovació del cens es fa cada any quan el propietari s'adreça al consistori per fer efectiva la taxa de tinença d'animals, que té un cost de 1.600 pessetes. D'aquesta manera es poden controlar les altes i les baixes que hi ha.

Tot i que no hi ha manera d'aconseguir que tots els propietaris d'animals tinguin el seu gos censat, quan hi ha alguna denúncia per queixes dels veïns s'investiga i, en cas que l'animal no estigui censat, s'obliga al propietari a donar-lo d'alta. L'Ajuntament vetlla perquè es garanteixin les condicions de l'animal i, al mateix temps, perquè el comportament dels gossos no provoqui molèsties als veïns.

El consistori no fa a hores d'ara cap campanya de vacunació dels animals. Fins fa uns anys la vacunació antirràbica era obligatòria, però ara ja no ho és atés que en alguns països europeus no deixen entrar els gossos que tenen anticossos de la ràbia. El Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat és qui controla les vacunacions obligatòries en cada cas. A més, l'Ajuntament recomana que, a banda de les revisions rutinàries, els propietaris dels gossos han de fer un seguiment estricte del calendari de vacunació dels gossos.

Un dels problemes que s'ha de resoldre és el dels animals abandonats. Al terme municipal de Santa Coloma, la brigada recull cada any una mitjana de 200 gossos abandonats. A més també hi ha un servei de recollida d'animals morts per evitar que s'enterrin a qualsevol solar. Una part dels animals abandonats els troben a la via pública, mentre que la resta els recullen a domicilis on els seus propietaris no se'n poden fer càrrec. En cas que l'animal trobat sigui un gos perdut, es retorna al seu amo. Si l'animal ha estat abandonat es trasllada a les gosseres municipals, a la carretera de la Roca.

Les gosseres colomenques tenen capacitat per a sis animals, cinc gossos i un gat, encara que normalment no estan plenes. Un cop els animals han passat vuit dies a les gosseres de Santa Coloma, es traslladen a les gosseres que hi ha a la carretera de la Rabassada que estan tutelades per la Diputació. Allà alguns animals, normalment els que són més bonics, troben un nou amo i la resta són sacrificats.

Sensibilitzar els infants

La regidoria de Medi Ambient està estudiant iniciar la col·laboració amb el Club Caní de Santa Coloma per aconseguir la sensibilització dels infants a través de tallers i visites a les gosseres i a altres espais on hi hagi gossos. Es tracta d'aconseguir que els infants entenguin que un gos no és el mateix que una joguina i que els animals requereixen que algú en tingui cura.

La majoria dels abandonaments d'animals es concentren al voltant de l'estiu, quan algunes famílies no saben que fer amb els seus animals abans de marxar de vacances i decideixen deixar-los al carrer. De tota manera, aquesta mena de casos no són massa abundants a la ciutat. Tot i que una ciutat massificada no és mai el lloc ideal per a la convivència entre persones i gossos, a Santa Coloma les xifres demostren que és possible.

Sancions per tenir neta la ciutat

M.M.

■ La prinicipal molèstia que causen els gossos de ciutat està provocada per l'incivisme dels seus amos. Es tracta dels excrements de gos que hi ha a carrers i parcs de la ciutat. A Santa Coloma, l'Ajuntament treballa des de fa anys per reduir el nivell de brutícia dels carrers. L'ordenança de neteja relativa a l'abandonament d'excrements a la via pública preveu sancions a partir de 5.000 pessetes. Tot i això, durant un temps es va intentar fer entendre als ciutadans que els excrements de gossos s'havien de recollir, però la campanya no va funcionar tant bé com s'esperava.

Des de fa uns mesos, agents vestits de paisà s'ocupen de vigilar els propietaris de gossos i sancionar-los en cas que no recullin els excrements. A hores d'ara el nombre de sancions ha superat les 200 de les quals ja s'ha tramitat 150 en forma d'expedient de denúncia. El regidor de Seguretat Ciutadana, Vicente Sánchez, explica que des que es sanciona aquesta mena d'actituds, «les conductes han millorat».

Cada cop és més fàcil veure pels carrers de la ciutat persones que recullen els excrements dels seus gossos. Tot i això, el problema encara no està solucionat. «Hem d'aconseguir que la totalitat dels colomencs entenguin d'una vegada que la ciutat és de tots», explica Vicente Sánchez. Per aquest motiu la campanya de vigilància continuarà, sobretot a les places on s'ha detectat un major nombre d'infractors.

Els «pipicans»

Els *pipicans* són una de les solucions als problema dels excrements, encara que no es tracta de la recepta màgica. Santa Coloma té a hores d'ara 11 *pipicans* repartits pels diferents barris de la ciutat, el més nou es va inaugurar fa una setmana a la plaça dels *rollers*, al Fondo. La regidora de Medi Ambient, Begoña Bellette, explica que el fet que no tots els propietaris de gossos tinguin un *pipican* a prop de casa seva «no és excusa per no recollir els excrements. Per facilitar aquesta tasca, l'Ajuntament regala una pala-pinça a tots els propietaris de gossos quan el donen d'alta en el cens d'animals de la ciutat.

INSTANTÀNIES ■ *La fira multisectorial Expocoloma*

A l'Expocoloma, els comerciants reparteixen disfressats fulls i ofereixen degustacions de productes. Fotos: L. CAMPUZANO.

Van a tafanejar i molts d'ells se'n van amb l'estómac ple. A l'Expocoloma, com a qualsevol fira, els empresaris i comerciants fan servir tots els instruments que tenen al seu abast per cridar l'atenció dels visitants i aconseguir que s'apropin al seu estand. Tot s'hi val. Repartir fulletons publicitaris dins d'una disfressa de tassa de te, fer, de franc, tests cutanis al mig del carrer o oferir degustacions del seu producte. I els visitants s'avenen al joc sempre que no hagin de pagar.

Un gran mostrari per veure i tastar

Els visitants d'Expocoloma van a la fira a tafanejar, aconseguir informació i provar de franc alguns productes

LOURDES CAMPUZANO

■ «Això és gratis? Que s'ha de pagar? Quant? 200 pessetes? No, no me l'enduc, només l'estava mirant. Però, escolti, llavors, si això s'ha de pagar, què és el que regalen aquí?», pregunta encuriosida una dona a l'empleat d'un estand de la fira d'Expocoloma. Són les cinc de la tarda del dissabte 14 de setembre, i al parc Europa, on s'ha instal·lat el recinte firal d'Expocoloma, comencen a arribar-hi famílies senceres, parelles i grups d'amics. «Només regalen això?», prossegueix la dona mentre agafa un parell de pòsters, un tríptic i algun adhesiu.

A aquella hora, ja va ben carregada. Ha aconseguit a d'altres estands un munt de paperassa —alguns diaris, diverses revistes i fulletons de colors i continguts ben diferents— a més d'un parell de rajoles. Per obtenir els rajols, ha hagut de fer una consulta a la parada d'una empresa de la construcció i, encara que fa dos mesos que es va fer la cuina nova, no ha dubtat a descarregar tota una bateria d'interrogants: «quin preu tenen aquells armaris de la cuina?, i les rajoles?, i les aixetes?» El seu marit també ha hagut de simular estar interessadíssim a adquirir material de construcció perquè la Carme volia dues rajoles. Encara no sap què és el que farà amb elles. El seu marit ho té clar: «Les deixarà a qualsevol racó i ni se'n recordarà fins que un dia, fent neteja, se les torni a trobar i les llenci.»

● **Promocions, publicitat i ofertes.** Com la Carme, la majoria de persones que visiten l'Expocoloma van a tafanejar, veure, agafar informació i tastar els productes. Els empleats dels comerços que s'exposen a la fira —de tots els sectors i dimensions— ho saben perfectament i, per això, organitzen per a l'ocasió tot tipus de promocions, editen fulls informatius... I quan arriba la fira, esdevenen hostesses per uns dies. Repartiexen papers entre els vianants fins i tot disfressats de tassa de te o de barra de pa, els donen a provar els seus productes, organitzen activitats... Tot s'hi val, per aconseguir atreure l'atenció dels vianants.

Les distraccions no sempre creen, però, els efectes desitjats. La mascota del gremi de flequers, per exemple, divertia alguns i n'espantava d'altres, generalment els més menuts. La visió del *Patou* va espantar de mort una criatura de quatre anys, que en trobar-se amb el pa gegant, va fugir espaordida per un dels turons del parc d'Europa. El *Patou* va fingir que li seguia les passes i el nen es va desesperar tant que els seus crits van alertar un dels guàrdies de la fira que ja es dirigia cap allà, no se sap ben bé si per socórrer-lo o per cridar l'atenció al *Patou*.

● **L'atractiu de la gratuïtat.** No resulta gens estrany veure en una fira d'aquestes característiques un home estès en un llit provant les comoditats i meravelles d'un matalàs d'aigua, o una dona fent-se una neteja de cutis al mig del carrer sense cap tipus de rubor mentre un grup de visitants l'observen. Als estands de menjar és, però, on es concentren la majoria dels visitants. Els atractius són molts: degustar de franc formatges i embotits, beure una mostra de cafè o de moscatell.

Amb el que s'ofereix als diferents estands de la fira, el visitant pot anar-se'n a casa amb l'estómac ple i amb un munt de paperassa a la bossa. Això si arriben a casa, perquè la majoria recorren tots els estands agafant-ne tot el que donen, i després, abans de marxar a casa, han de descarregar el pes. Per això, és normal veure a última hora de la tarda les papereres del parc d'Europa plenes de fulletons que les hostesses han repartit i segueixen repartint entre els vianants.

EL RACÓ DE LA LECTURA ■ *Llibres recomanats a les escoles*

Semblaria que és a l'escola on els nens i les nenes, i, sobretot, els nois i les noies, haurien d'aficionar-se a llegir i on haurien d'adquirir l'hàbit de la lectura. La preocupació hi és. Cada any es confegeixen unes llistes de llibres que els alumnes hauran de llegir, a part dels molts altres llibres que els professors recomanen. Grama ha parlat amb dos professors de l'Institut Puigcastellar, Agustina Rico Villoria i Salva Pérez Arnal, per prendre el pols a aquesta activitat. Els *profes* hi poden fer molt.

Els «profes» hi poden fer molt

Els professors, amb el seu entusiasme, poden comunicar les ganes de llegir

JAUME P. SAYRACH

■ Per a COU 1996-1997 hi figuren *Solitud*, de Víctor Català; *Els fruits saborosos*, de Josep Carner; *El poema de la rosa als llavis*, de Joan Salvat-Papasseit; *Vida privada*, de Josep M. de Sagarra; *La ciutat i el tròpic*, de Lluís Ferran de Pol; *Cementiri de Sinera*, de Salvador Espriu, i *Ball robat* de Joan Oliver.

«A les classes nocturnes de filosofia», diu Salva López, «en alguns casos els llibres recomanats tenen molt èxit. *Ètica para Amador*, de Fernando Savater, agrada molt. A COU fem llegir Plató i textos de Hegel. Amb Plató s'hi arriben a engrescar. I ha agradat molt *El mundo de Sofía*. A filosofia, però, no hi ha gaires llibres per als alumnes.»

Agustina Rico confirma que va interessar-se per *El mundo de Sofía* a partir de les explicacions del fill d'uns amics. «Ho dic com a exponent de l'entusiasme que algun cop pot suscitar una lectura en els alumnes. Jo faig classes de llengua i literatura de COU, on hi ha unes lectures obligatòries; i de literatura catalana, que és una assignatura optativa. Els alumnes llegeixen a contracor. La poesia i la novel·la els costen. Encara que de vegades hi ha algun alumne que et sorprèn.» «*Aloma*, de Mercè Rodoreda, va tenir molt èxit, sobretot entre les nenes, que s'identifiquen amb la seva sensibilitat. També entusiasma *L'amic retrobat*.

Agustina Rico i Salva López pensen que els professors poden fer molt perquè els alumnes llegeixin. Foto: GRAMA.

Ones de sensibilitat

Sembla que en els alumnes la sensibilitat va i ve com les onades. Un temps, *El poema de la rosa als llavis* o *Te deix, amor*, de Carme Riera, van agradar molt. Ara ja els costa més llegir-los.

«Llibres com *Solitud* o la poesia de Carner són difícils perquè la seva sensibilitat està molt lluny de la dels joves d'ara. A més, no és fàcil trobar alumnes que llegeixin, sobretot nois.»

A filosofia els toca llegir, per exemple, els cinc capítols de Popper. «Trobo impossible», diu Salva López, «que els alumnes, que tenen 17 anys, hi disfrutin.» «A-nem contracorrent. La cultura d'aquests nois és audiovisual. No obstant, quan passen coses extraordinàries la reacció també és anòmala. El curs passat el professor José M. Valverde va venir a l'institut i va donar una xerrada sobre poesia, que els va entusiamar.»

Què s'hauria de fer perquè llegeixin?

«Recomanar llibres que tinguin qualitat i siguin assequibles. Les famílies i la societat juguen també un paper important a l'hora de crear els hàbits de llegir. Hauríem d'aconseguir que les famílies hi prenguessin part», diuen els mestres, que apunten que és molt important el paper de les televisions públiques, amb espais dedicats a la lectura.

El paper del professor

Consideren que el paper comunicador del professor té una gran repercussió. Tant l'Agustina com en Salva pensen que hi ha fets extraordinaris que, perquè surten de la rutina escolar, i pel seu valor intrínsec, són factors revulsius, que ajuden a la lectura. Es refereixen a sessions com la ja esmentada de José M. Valverde, i a les anades a Barcelona a veure teatre. «No oblidem que el teatre és paraula dita!» Fins i tot quan l'obra és enrevessada, el seu muntatge, la sensació d'assistir a un acte artístic, sentir-se formar part d'un públic selecte, impacten els alumnes, i els ajuda a descobrir el món literari i artístic.

Un llibre vell, grogós i sorprenent: petit o gran Príncep?

ANNA MADUEÑO GARRO

■ En tornar de vacances he fet endreça. M'he topat amb un llibre vell, grogós, escanyolit, que, en fullejar-lo, m'ha sorprès. L'autor de l'obra és força conegut, Antoin de Saint-Exupéry. M'hi he aturat. Una estranya sensació m'ha impulsat a llegir-lo. El llibre comença amb un dibuix ingenu i divertit: un barret per als que se'l miren amb ulls objectius, però per als que se'l miren amb ulls de nen és una boa que s'ha menjat un elefant. Els principals protagonistes són un nen i un aviador. També té un paper important una delicada floreta, que no pot rebre aire i té por de les bèsties i que, per esmorzar, ha de prendre un bon rajolí d'aigua.

A primera vista m'ha semblat un llibre per a infants, però a mesura que m'endinsava en la lectura m'adonava que no ho és. Contínuament el llibre va donant lliçons morals, disfressades amb històries infantils. De mica en mica l'autor entra en un món de fantasia on els disbarats i les exageracions tenen un paper protagonista. Alhora fa servir situacions límit on es veuen ben clares les simples respostes a unes preguntes a les quals no hauríem trobat mai respostes adequades.

—«Bec», respongué l'embriac amb to lúgubre.

—«Per què beus?», preguntà el petit príncep.

—«Per oblidar», respongué l'embriac.

—«Per oblidar què?», pregunta el petit príncep.

—«Per oblidar la meva vergonya», respongué l'embriac tot acotant el cap.

—«Vergonya de què?», preguntà el petit príncep, que desitjava socórrer-lo.

—«Vergonya de beure!», va dir l'embriac, i es tancà en el seu silenci.

El petit príncep, protagonista d'aquest conte, és un nen que, com molts altres nens, pensa que dins de les persones grans hi ha tot un món per descobrir. I dins dels infants, tot un planeta per recórrer.

(Anna Madueño Garro estudia BUP i viu a Barcelona)

CREAMOS CLIMAS A MEDIDA

pasc,s.a.

C/ Amèrica, 23
Santa Coloma de Gramenet

SERVICIOS Y SISTEMAS DE CLIMATIZACIÓN

☎ 391 01 61

TRANE™

AIRE ACONDICIONADO

Distribuidor oficial en Sta. Coloma, Badalona, St. Adrià, Montcada y Cerdanyola.

¡¡ Llámenos!! Nuestros expertos le resolverán cualquier duda sobre calefacción y aire acondicionado

llibreria "carrer major"

llibres

Carrer Major, 13
Telèfon 385 58 42
SANTA COLOMA DE GRAMENET

URBaNO

PERRUQUERIA i ESTÈTICA

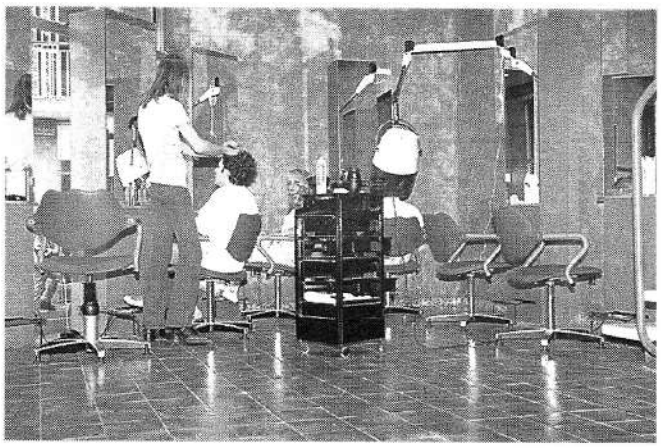

Sant Jeroni, 44
Tel. 468 30 37
SANTA COLOMA DE GRAMENET

MOBLES A MIDA

LA MILLOR SOLUCIÓ PER A LA VOSTRA LLAR

M.M. *Interiorisme*
Ebenisteria
Marqueteria

Mireia Martínez Gillué

Tel. 386 26 15
Av. Santa Coloma, 20
08922 SANTA COLOMA DE GRAMENET

FONSU

TRESPAS

1956 - 1996

CERÀMIQUES I SANITARIS

- **MATERIALS CONSTRUCCIÓ**
- **REVESTIMENTS**
- **PAVIMENTS**
- **SANITARIS**
- **AIXETES**
- **COMPL. BANY I CUINA**

40è Aniversari

President Lluís Companys, 22 • Tel. 386 19 09
08921 **STA. COLOMA DE GRAMENET**

Gran de Sant Andreu, 174 • Tel. 346 74 67
08030 **BARCELONA**

Pg. Llorenç Serra, 34 • Tel. 386 43 12
08921 **STA. COLOMA DE GRAMENET**

GRAMA
Santa Coloma de Gramenet
C/ Conquista, 60, 08912 Badalona. ☎ 484 46 88. Fax 484 46 90
Setembre / Octubre de 1996

EL BALCÓ DELS JOVES ■ *Cinta López Galán*

Perseguint un somni

ROSA MARIA MARTOS

Diu que l'esport és una manera de viure, d'adquirir disciplina i coneixement d'un mateix i de l'entorn. De madurar, en definitiva, sota la consigna d'una formació integral de la persona que s'inicia a la infantesa. Cinta López és esportista per natura i gimnasta per definició. Valora enormement la constància i la capacitat de superació en tots els àmbits de la vida amb la certesa que no pot demanar a ningú allò que ella no s'ha exigit primer.

Des de fa poc més d'un ny porta les regnes de la primera Escola de Gimnàstica Artística i Esportiva de Santa Coloma de Gramenet, un somni que prenia cos a mesura que creixia la jove colomenca i es preparava per dur-lo a terme.

La Cinta era de goma. Tant mestres com metges van coincidir a aconsellar a la seva mare que li potenciés aquella flexibilitat juntament amb la vitalitat i força que la caracteritzaven.

Als nou anys feia ballet com a activitat extraescolar al col·legi Numància. Dos anys després formava part del grup d'exhibició en gimnàstica esportiva del Club Joventut, a on s'havia incorporat per ampliar la seva formació. Als catorze era monitora ajudant i, l'any següent, començava amb grups al seu càrrec. Mentrestant, en acabar l'EGB, la Cinta es matricula a l'Institut Espanyol d'Educació Física Orthos, on obté la diplomatura, a més de les especialitzacions d'aeròbic i jazz, dansa clàssica i contemporània que aconsegueix posteriorment. El somni continuava fraguant-se.

—En quin moment decideixes dedicar-te a la formació de gimnastes?

—«Quan vaig tenir la certesa que ja era tard per a mi. Fa uns anys, el desconeixement sobre aquest esport, la manca de llocs a on desenvolupar-lo i de professionals amb dedicació feia que es desaprofitessin completament nens i nenes amb moltes possibilitats. Penseu que els centres d'alt rendiment només els agafen de ben petits per poder valorar les seves qualitats i actituds potencials. Per això és molt important la figura del professional que immediatament pot assessorar l'alumne i la família.»

—Ha de ser fort topar amb la realitat...

—«Pitjor seria enganyar-se una mateixa. Jo somiava que un dia arribaria algú i ens entrenaria en condicions i amb dedicació plena. Mai va arribar. Amb catorze anys ja era massa gran i, a banda, qui érem nosaltres per dir si teníem o no qualitat?»

La seva passió per la gimnàstica s'aboca de ple a poder donar allò que no va rebre, convençuda que fa el que ha de fer. Opta per ampliar coneixements tècnics i aposta per la formació permanent. La idea de crear una escola artística dedicada únicament a la formació integral de gimnastes des de la base «era la meva il·lusió virtual, un sentiment amb el qual sempre havia conviscut sense donar-li forma en l'espai o el temps», assegura.

Durant cinc anys més la Cinta López du a terme una tasca frenètica al Club Joventut treballant amb diferents grups d'activitat física i especialització.

—I comences a cremar-te...

—«És clar. Feia una mica de tot i res complet, sense avenços significatius. Això no va molt amb el meu caràcter, possiblement massa disciplinat i rigorós.

—El tancament del Joventut va ser un fet decisiu?

—«Sí, tenint en compte el que va comportar prendre aquesta determinació, que no va ser gens fàcil. L'actitud del meu company, en Rafa, a qui admiro profundament, i el seu entusiasme vers el meu projecte van ser la clau. Finalment vaig presentar a l'Institut Municipal d'Esport la proposta de l'Escola d'Artística entesa com una oferta sense afany de lucre, oberta a la ciutat i adreçada als infants.»

La resposta no va trigar gaire. El president de l'IME i regidor d'Esports de l'Ajuntament de Santa Coloma, Antonio Carmona, va donar-hi el seu suport incondicional des d'un primer moment. L'escola començava a funcionar el curs passat a les instal·lacions del pavelló poliesportiu La Bastida, cedides pel consistori dues tardes setmanals que enguany han passat a ser tres.

El primer equip participava, fa pocs dies, a Saint Tropez, a l'Euratlon 96, trobada esportiva de la Joventut Mediterrània, subvencionada per la UE.

—El teu somni s'ha fet realitat?

—«En part és clar que sí. Hem iniciat un camí que ara no es pot aturar. Aquest esforç ha de donar indubtablement els seus fruits amb l'aconseguiment de millores qualitatives per a l'escola i els alumnes que la formen. I les millores han de passar per assumir el compromís que tenim amb la ciutat.»

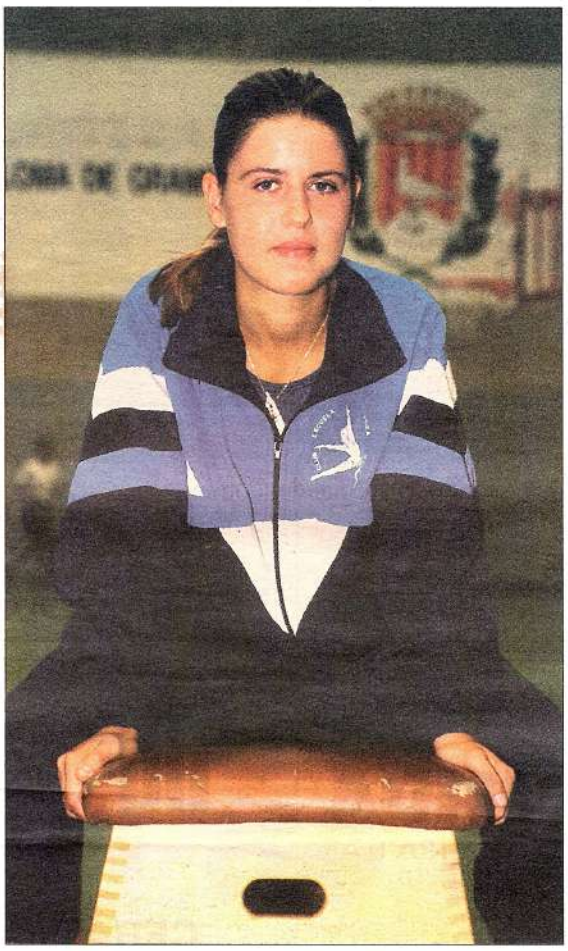

Cinta López, de 21 anys, i professora d'Educació Física, al pavelló La Bastida, poc abans d'un entrenament. La gimnasta colomenca considera que s'han d'aprofitar totes i cadascuna de les qualitats potencials dels alumnes per poder oferir la formació i la informació suficients que els ajudin a decidir què volen fer. Foto: GRAMA.

CINTA LÓPEZ GALÁN
Edat: 21 anys.
Professió: gimnasta.
Trajectòria: dirigeix l'Escola de Gimnàstica.